

ዔብሬ ዓሶም ዳኪንቴ ኪኢቶ" ዓይያ ካር"

ሓይ ኪኢታ" ዔብሬ ዓሶም ፃኣፒንቴህ' ሚርጌ ዓሳ ዒዳ ማካያ ማዔም ፔኤኮ ጉሙርቂያ ሃሻ"ኒ ዑኬ፥ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቂያ ዓሶምኬ፤ ሃኖ" ኪኢቶ" ፃኣፒ ዓህ' ፆኦሲ ፔኦም ጎናሲ ፔጌና ዳዌህ ዩሱስ ኪሪሰቶሴና ማዒያ ዓማኔ ዔብሬ ዓሶም ዳዌ፥ ዔያታ ጉሙርቂያና ዶዳንዳጉዲ ዔያቶ ዘራኔ፤ ዩያ ዒ ዘራ ዎዶ"ና ሃይሃ ጎኑም ባኣዚ" ዔርዘኒ ኮዔኔ፤ ዩንህያ:-

1. ሜታዳ ሜቶ" ዘሎ"ና ፆኦሲ፥ ዓዳህም ጎኔና ዓይህንታያ ማዔ ኪሪሰቶሴ ናንጊና ናንጋ ፆኦሲ ናይኬ፤ ዒዚ ፆኦሲ ናይ ማዒያና ሚናኣ ጫኣቃህ ማፃኣፓ ዓኣ፥ ፆኦሲ ማሊያ ኬኤዘ ዓሶይዳፓ፥ ፆኦሲ ኪኢታንቸይዳፓ ሃህ ሙሴይዳፓኣ ሚርጌና ባሻያኬ።

2. ዩሱሴ ሚናኣ ጫኣቃህ ማፃኣፓይዳ ዓኣ ቁኤሳፓ ሚርጌና ባሻያ ናንጊና ናንጋ ቁኤሴ ማዒያ ፆኦሲ ፔ ቶኦከና ኬኤዘ።

3. ዩሱሴ ዘሎ"ና ፆኦሲ ጉሙርቂያ ዓሲ ጎሜይዳፓ፥ ዓጊቹምና ሃይቢናይዳፓ ዳቃንዳኔ፤ ዩሱሴ ቁኤሶኮ ጉቤ ዑህ ማዔህር ዔብሬ ዓሶ ካኣዦ ዳምቦ ጎይያና ቆልሞ ሹኪ ዒንጊፃ ዳቂንቶኮ ሺቢ ማዒ ዓኣያታንቴ ዒዛና ጎናዲ ዔርቴኔ፤ ጋዒያኬ።

ሃኖ" ኪኢቶ" ፃኣፒ ዓህ' ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ዘሎ" ኬኤዚንታ ሃይሶናኣ ዔያቶ ባኣካ"ፓ ዔርቴ ዓሶኮ ጉሙርቂያ ኮኦከንህ ማህ (ዓይ. 11ይዳ) ናባባ ዓሳ ፔኤኮ ጉሙርቂያና ዶዳንዳጉዲ ዘራኔ፤ ዩያጉዲ ሃህ ዓይ. 12ይዳ ናባባ ዓሳ ዩሱሴ ኮሺ" ዘጊ፥ ፔኤኮ ጉሙርቂያና ዶዳንዳጉዲና ዎዚ ዔያቶ ሜቶንታ ዎኣዪህንታ ሄሌ"ቴያ ጊቢ" ዳንዳዓንዳጉዲ ዘራኔ፤ ጋፒንፆይዳ ዘርና ላቲ"ህ ባኣዚ"ና ኬኤዚ ጋፒሴኔ።

ማፃኣፔላ ዲማ ዲማ ዓርቂ ባኮ

ዓይህ ካራ፥ ፆኦሲ ፔኦም ኪሪሰቶሴና ፔጋሲ ዳዌህ ዘሎ"

1፥1-3

ኪሪሰቶሴኮ ፆኦሲ ኪኢታንቸይዳፓ ባሺ ማዒያ 1፥4—2፥18

ኪሪሰቶሴኮ ሙሴና ዒያሱናይዳፓ ባሺ ማዒያ 3፥1—4፥13

ኪሪሰቶሴኮ ቁኤሶይዳፓ ቢያ ዑህ ማዒያ 4፥14—7፥28

ፆኦሲ ፔ ዓሶና ጫኣቁ ጫኣቁማፓ ኪሪሰቶሴኮ ባሺ ማዒያ

8፥1—9፥28

ያኦሲም ሸኢሽ ዒንጎ ዒንጊያይዳፓ ኪሪሰቶሴኮ ባሼ ማዒያ
 10፡1-39
 ጉሙርቂያና ቤርታጅ ዓሶ ዛሎ" 11፡1—12፡29
 ያኦሲ ዋዛሲሢ ዛላ 13፡1-19
 ሸኢጸሢ ሸኢቆናያ 13፡20-21
 ጋፒንሢ ሃይሴ 13፡22-25

ያኦሲ ፔ ናዒሢ ዛሎ"ና ኬኤዜሢ

1 ያኦሲ ሚና ደማ ደማ ጎይሢና፡ ፔ ማሊያ ኬኤዛ ዓሶ ዛሎ"ና፡ ኑ ዓደንሢም ሚርጌ ዋዴ ኬኤዜኔ፤

2 ሐሢ ጋዒንቴ ሃሮ" ጋፒንያ ዋደ"ና ቢያ ባኮ ዒዛም ዒ ማሃ፡ ፔ ናዒሢ ዛሎ"ና ኑም ኬኤዜኔ፤ ዓጫ" ቢያ ማዢንቴሢ ዒዛናኬ።

3 ዒዚ ያኦሲ ቦንቸኮ ማላታ ሃሃ ዒዛኮ ዓኣ ያኑማኣ ያኦሲና ዋላ" ፔቴ" ማዓያኬ፤ ጊንሢ ሃሃ ቢታንታ ዓኣ ቃኣሎ"ና ሳያንታ ዓኣ ባኮ ቢያ ፔቴ"ይዳ ዒ ዓርቆያኬ፤ ዓሶኮዋ ዒ ጎም ጌኤሽሰካፓ ጫሪንጮይዳ ዴኤፖ ያኦዛሢ ሚዛቆ ዛላ" ዴዔኔ።

ያኦሲ ናዒሢኮ ከኢታንቸይዳፓ ባሼ ማዒያ

4 ዒዛም ጌሢንቴ ሱ"ንፃ ከኢታንቸ ሱ"ንያይዳፓ ባሼ ማዒ ጎይያና ያኦሲኮ ናዒሢ ከኢታንቸይዳፓ ቢያ ባሻያኬ።

5 ዋይቲ ጌዔቴ ያኦሲ ከኢታንቸ ባኣካ"ፓ፡-
«ኔኤኒ ታኣኮ ናዒሢኬ፤ ታ ኔኤኮ ሃሮ" ዓደ ማዒኔ።»
ሃሃ ጊንሢ፡-

«ታ ዒዛኮ ዓደ ማዒንዳኔ፤ ዒ ታኣኮ ናኣዚ" ማዒንዳኔ»
ጌዔይ ፔቴ"ታያ ባኣሴ።

6 ያኦሲ ፔኤኮ ቶይደ" ናዒሢ ዓጮ" ዳካኣና፡-
«ያኦሲ ከኢታንቸ ቢያ ዒዛም ዚጎንጎ» ጌዔኔ።

7 ከኢታንቸ ዛሎ" ጋዒንቴ፡-
«ከኢታንቸ ዢባሬ፤

ዒዛም ማዳ ዓሶዋ ታሚ ሎሰቶ ታ ማሃንዳኔ» ጌዔኔ።

8 ፔ ናዒሢ ዛሎ" ጋዒንቴ፡-

«ያኦሲዮ! ኔኤኮ ካኣቱም ያይታ" ናንጊና ባይቁዋ? ናንጋንዳኔ፤
ኔኤኮ ካኣቱም ዒሉ"ሞና ኔ ዔኪ ዓኣዳንዳኔ፤

9 ዒሉ"ሞ ኔ ናሽኪ ፑርቱሞ ኔ ዒፀኔ፤
ዬያር ያኦሲ፡ ኔ ያኦዛሢ ኔና ደኦሬኔ፤

1:5 ዓይኔ. 2፡7፤ 2፡4ሙ. 7፡14፤ 1፡ያኦሲ. ዓሃኬ 17፡13።   1:6 ለሚ. ዋማ 32፡43።
 1:7 ዓይኔ. 104፡4።

ኔኤኮ ላጎይዳፓ ባሼ ዋዛ ዲቢሺ ኔኤም ዒዚ ዒንገኔ»
ጌዔኔ።

10 ዬያጉዲ ሃሃ፡-

«ጎዳሂዮ! ኔኤኒ ቤርታ ሳፆ ማዠኔ፤
ጫሪንጮዋ ኔ ኩቻ ኔ ማዠያከ።።

11 ዬያታ ቢያ ባይቃንዳኔ፤

ኔኤኒ ጋዓንቴ ናንገና ናንጋንዳኔ፤
ዔያታ ዓፒላጉዲ ጨንቃንዳኔ።።

12 ሃሃ ኔ ዔያቶ ዳኤፒ ኮኦቴጉዲ ጳንጫንዳኔ፤

ዓፒላጉዲ ዔያታ ላኣሚንታንዳኔ፤
ኔኤኒ ጋዓንቴ ቢያ ዋዴ ኔናኬ፤

ፔቴ"ታፆ ኔ ጋርቹዋያከ» ጋዓኔ።።

13 ያኦሲ ፔኤኮ ከኢታንቸ ባኣካ"ፓ፡-

«ኔ ዋርኮ ታ ኔና ባሺ ሳንዳያ ሄላ"ንዳኣና
ታኣኮ ሚዛቆ ዛላ" ዴዔ» ጌዔያ ፔቴ"ታፆ ባኣሴ።።

14 ዓካሪ ከኢታንቻ ዳቃዞንሂ ማኣዳ"ኒ ያኦሲፓ ዳከንቴ ማዳ፥
ዓያኖቴዋዓዳ?

2

ዳኤፖ ዳቂንቶ

1 ዬያሮ ኑ ዋይዜ ባኮይዳፓ ዳቢንቴ ከሰኩዋጉዲ ኑ ዋይዜ ባኮ
ኮሺ" ጉሙርቂ ዓርቃንዳያ ኮይሳኔ።።

2 ቤርታ ያኦሲ ከኢታንቸ ዛሎ"ና ከኤዚንቴ ባካ ጎኔ ማዒ
ዔርቴኔ፤ ዬያ ከኤዚንቴ ባኮይዳፓ ዑህ ዓኣዴሂና ዬያ ዓይሂንቴ
ባኮ ኩንሠቀኣሂ ኮይሳ ማቶ ዔካኔ፤

3 ዓካሪ ኑኤኒ ሃሂ ሃያ ዳኤፖ ዳቂንቶ ቦሂ ሃሻ"ያ ማዔቴ ዋዲ" ኑ
ቶሊ" ዓታንዳይ? ሓያ ዳቂንቶ ቤርታዲ ጎዳ ኑም ፔኤሮ ከኤዜኔ፤
ዋይዜ ዓሳኣ ጎኔ ማዒያ ኑም ዔርዜኔ።።

4 ያኦሲያ ማላታና ዲቃህ ባኣዚ"ና ሃሃ ዲማ ዲማ ፔ ዋልቁና
ማዲንታ ዓከ ባኣዚ" ማዲሂና ዬያጉዲ ሃሃ ዒና" ናሽኬሂጉዴያ
ዓያኖ ጌኤዠ" ዒንገ ዒንገፆ ዛሎ"ና ፔኤሮ ማርካዴ።።

ዳቂንቶ ባንሂ ዔከ ዓኣዳ ዓርናሂ

5 ያኦሲ: «ሃጊ ሙካንዳኔ» ጌዒ ኑኤኒ ከኤዛ ዓጮ" ከኢታንቻ
ዋይሃንዳጉዲ ጌይባኣሴ፤

6 ዬያ ዛሎ"ና ጌኤዠ" ማፃኣፖይዳ ፔቴ" ቤሰካ፡-

«ኔ ማሊ ጳቂሣንዳጉዲ ዓሲንሢ ዓይጎ ባአዚ"ዳይ?
ኔ ዔያቶ ዛሎ" ማላንዳጉዲ ዓሲ ዓይጎ ባአዚ"ዳይ?

7 ከኢታንቸይዳጉ ዳካ" ኔ ዔያቶ ሂርኪሴኔ፥
ቦንቸንታያና ጋላቲንታያና ማዒያ ዔርዘ፥ ቦንቸ ባኮ ኔ ዔያቶ
ቶኦካ" ዓገኔ፤

8 ቢያ ባኮዎ ዔያታ ዎይሣንዳጉዲ ኔ ማሄኔ»
ጌይንቴ ባአዚ" ዓአኔ። ቢያሢ ዔያታ ዎይሣንዳጉዲ ማሃ ዎዶ"ና
ዔያታ ዎይሣንዳጉዲ ማሁዎዎ ሃሾ"ና ባአዚ" ዓይጌያ ባአሴ፤
ጋዓንቴ ሃሢ ቢያ ባኮ ዔያታ ዎይሣሢ ኑ ሃጊ ዛጊባአሴ።

9 ሐሢ ጋዓንቴ ከኢታንቸይዳጉ ዳካ" ሂርኪዶና፥ ዩሱሴ ሃይቢ
ሜቶ ዔኬያታሢር ቦንቸንታያና ጋላቲንታያ ማዒያ ዔርዘ፥ ቦንቸ
ባኮ ቶኦካ ዓጊ ዓአንቴ ኑ ዛጋንዳኔ፤ ያኦሲ ዒዛም ዒንጌ ዒንጊያና
ዒዚ ኑ ዛሎ"ር ሐይቄ።

10 ቢያ ባካ ዒዛም ሃሣ ዒዛና ናንጋ ያኦዛሢ' ሚርጌ ናኦቶ" ፔ
ቦንቸ ባንሢ ዔኪ ሙካኒ ጌዒ ዳቂንቶኮ ዓርና ማዔ፥ ዩሱሴ ሜቶና
ሜታሲ ጊኢጌያ ማሃኒ ኮይሳያ ማዔም ማዳኔ።

11 ዓሶ ያኦሲም ደማሳሢና ዒዛ ዛሎ"ና ያኦሲም ደማዳያ ማዔ
ዓሶና ፔቴ" ዓዶ ናይኬ፤ ዩያር ዩሱሴ ዔያቶ «ታ ዒጊኖንሢየቴ»
ጋዓኒ ሴልቁዋሴ።

12 ዩያ ዛሎ" ጌኤዦ ማፃኣፖይዳ፡-
«ኔ ማዳ ባኮ ታ ዒጊኖም ታ ኬኤዛንዳኔ፤
ቡኪንቶ ባአኮ"ይዳ ዓይኑምና ታ ኔና ጋላታንዳኔ» ጋዓኔ።

13 ዩያጉዲ፡-
«ታ ዒዛ ጉሙርቃንዳኔ» ጋዔኔ። ሃሣ ጊንሣ፡-
«ሐይሾ፥ ታኦና ያኦሲ ታኦም ዒንጌ ናኦቶ"ና» ጋዓኔ።

14 ዩያር ናኦታ" ዓሽኪና ሱጉሢና ዓአ ዓሲ ማዔ ጎይያ፥ ዩሱሴያ
ዔያቶጉዲ ዓሲ ማዔኔ፤ ዩያ ዒ ማዳሢ' ሃይቄ፥ ሃይቢዳ ቢታንቶ
ዓአ ፃላሄ ባይዛኒኬ።

15 ዩያጉዲ ሃሣ ፔ ናንጎ ዎዶ" ቢያይዳ ሐይቢ ዒጊጩሢና
ሐይቢ ዒጊቹምም ዓይሌ" ማዒ ናንጋ ዓሶ ዩያይዳጉ ኬሳ"ኒኬ።

16 ዒዚ ሙኬሢ' ከኢታንቸ ማኣዳ"ኒቱዋንቴ ዓብራሃሜ ዜርዎ
ማኣዳ"ኒ ማሊኬ፤

17 ዩያር ቢያ ባአዚ"ና ፔ ዒጊንሢንታ ሚሾንሢንታጉዲ ማዓኒ
ዒዛ ኮይሳያ ማዔም ማዳኔ፤ ዩያ ዒ ማዳሢ' ዓቶም ጋዓያና

ጉሙርቁንታ፥ ቄኤሶኮ ዑሢ ማዒ ጾኦሲም ማዳኒና ዓሶኮ ቢያ ጎሞ ባይዛኒኬ።

18 ዒዛ ጌሺ ዛጎና ዎደ"ና ዒ ሜቶ ዔኬያታሢሮ ሃሢ ጌሺያና ዛጎዞንሢ ዒ ማኣዳ"ኒ ዳንዳዓኔ።

3

ዬሱሴኮ ሙሴፓ ባሼ ማዒያ

1 ጾኦሲኮ ዔኤሊ"ያ ዎይዚ ዔከ ዒዛም ደማዳያ ማዔ፥ ታ ዒሾንሃ! ታ ሚሾንሃ! ኑ ጉሙርቁንዳጉዲ ኬኤዞም ጾኦሲፓ ዳከንቴያ ማዔሢና ኑ ካእሽካ ካኣኸኸዎ ቄኤሶ ቢያፓ ዑሢ ማዔ፥ ዬሱሴ ዛሎ" ማሉዎቴ።

2 ሙሴ ጾኦሲ ደሮ" ዔከ ዓኣዳዎ ማዳ ማደ"ና ቢያ ጾኦሲም ጉሙርቁንቴያ ማዔሢፓዲ ዬሱሴ ዒዛ ደኦሬ፥ ጾኦሲም ጉሙርቁንቴያከ።

3 ማኣሪ ማዞ ዓሢ ማኣሮይዳፓ ባሼ ቦንቺንታሢጉዲ ዬሱሴያ ሙሴይዳፓ ባሼ ቦንቺንታኒ ኮይሳያ ማዒ ጴዳኔ፤

4 ጎኔኬ፥ ፔቴ" ፔቴ" ማኣሮ ማገፍ ዓሲ ዓሲ ዓኣኔ፤ ጋዓንቴ ቢያ ባኮ ማገፍሢ ጾኦሲኬ።

5 ሙሴ ሃጊ ኬኤዚንታንዳ ባኮ ዛሎ" ማርካዲ ማርካዲ ጾኦሲ ዓሶ ዔከ ዓኣዳዎ ማዳ ማደ"ና ጉሙርቁንታ ማዳ ዓሲ ማዒ ማዳኔ።

6 ከሪሰቶሴ ጋዓንቴ ማዳሢ' ጾኦሲ ማኣሮይዳ ጉሙርቁንታ ናይጉዲ ማዒኬ፤ ዬይ ማኣራ ኑናኬ፤ ኑ ዒዛኮ ማኣሮ ማዓንዳሢ፡- ኑ ጉሙርቁ ባኮና ኑ ጾቶርቃ፥ ሃጊ ማዓንዳ ዎዞ" ደዲሺ ሳርቄቴኬ።

ጾኦሲ ዓሶም ሃውሾ ጴዳንዳሢ

7 ዓያኖ ጌኤዞ ጋዓ ጎይዎ፡-

«ሐኖ" ዒንሢ ጾኦሲኮ ዑኤዞ ዎይዛያ ማዔቴ፥

8 ዓሲ ናንጉዎ ደውሎ"ይዳ ዒንሢኮ ዓደንሢ ታ ዎይታቴያ ጌዒ ማዳ ዎደ"ና

ዔያታ ዎይዞ ዒፄ ጎይዎ

ዒንሢኮ ዒኖ" ደዲሺ ዎይዞ ዒያያ ማሢፖቴ።

9 ዒንሢኮ ዓደንሢ <ዒ ዎይታቴያ ጌዒ ሚርጌ ባኣዚ" ማዳኔ፤

ሐሢ ዎይዲታሚ" ለዔ ታ ማዳ ባኮዎ ዔያታ ዛጌኔ»

ጋዓኔ ጾኦሲ።

- 10 «ዒማ"ና ታ ዔያቶይዳ ደጋዲ፥
     <ዒና" ዔያቶኮ ቢያ ዎዴ ደቢንታኔ፤
     ታ ጎይፆዎ ዔያታ ዔሪባኣሴ» ጌዔኔ።
- 11 ሃሣ፡- ታኣኒ ዔያቶም ዒንጋንዳኔ ጌዔ፥
     ሃውሾ ቤዞ ፔቴ"ታፆ ዔያታ ጌላዓኬ» ጌዒ
     ደጋና ታ ጫኣቄኔ» ፆኦሲ ጋዓኔ።
- 12 ታ ዒሾንሃ! ታ ሚሾንሃ! ዒንሢዳፓ ፆኦኒያ ናንጊና ባይቁዎ
     ፆኣዛሢዳፓ ሃኪሳያና ፑርታ፥ ሃሣ ጉሙርቁዎ ዒናና ዓኣያ ማዒ
     ጴዲዎጉዲ ዒንሢና ዔራዎቴ።
- 13 ዒንሢ ባኣካ"ፓ ፆኦኒያ ጎሜና ጌሺንቴም ዒና" ዎይዚ ዒዲ
     ደዳያ ማዕዎጉዲ፤ «ሐ"» ጌይንታሢ ዓኣ ጎይሢ ዓኣንቴ ቢያ
     ኬሊ" ዎላ" ዘርቲ ዎሊ ደዲሹዎቴ።
- 14 ቤርታ ኑኡኮ ዓኣ ጉሙርቁፆ ጋፒንፆ ሄላ"ንዳኣና ኑ ደዲሺ
     ዓርቃያ ማዔቴ ኪሪሰቶሴና ዎላ" ማዲ ባኮ ኑ ማዲያ ማዓንዳኔ።
- 15 ዬይያ፡-
     «ሐ" ዒንሢ ፆኦሲኮ ዑኡዞ ዎይዛያ ማዔቴ፥
     ዒንሢኮ ዓድንሢ ዎይዞ ዒፆ ጎይፆ
     ዒኖ ዒንሢኮ ደዲሺ ዎይዚ ዒፆያ ማሂፖቴ»
     ጌይንቴሢጉዲኔ።
- 16 ዓካሪ ዬንሢ ዑኡዞ ዎይዚ ዓይሢንቶ ዒፆዞንሢ
     ፆናንሢደይ? ሙሴ ጌብፆፓ ዔኪ ኬሴ"፥ ዓሶ ቢያሢቴዎዓዳ?
- 17 ፆይዲታሚ ሌዔ ጉቤ ፆኦሲ ደጋሲ ናንጌ ዓሳ ዎኣቶዳይ?
     ዬያታ ጎሞ ማዲም ሌዛ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎ"ይዳ ኬኤሪንቴ
     ዓቴዞንሢቴዎዓዳ?
- 18 ሃሣ «ታኣኮ ሃውሾ ቤዞ ጌላዓ» ጌዒ ጫኣቆናዞንሢ
     ዎንሢደይ? ዬንሢ ዓይሢንቶ ዒፆዞንሢቴዎዓዳ?
- 19 ዓካሪ ጌላኒ ዔያታ ዳንዳዒባኣሢ ጉሙርቁዎፆ ዓቲፆና
     ማዔሢ ሃሢ ኑ ዛጋኔ።

4

- 1 ዓካሪ፡ ዒዚ ኑም ዒንጋ ሃውሾይዳ ጌላንዳጉዲ ጌዒ ኑም
     ዒንጎና ሃጊ ማዓንዳ ዎዛ" ሃጊ ዓኣ ጎይሢ ዓኣሢረ ዒንሢዳፓ
     ፆኦኒያ ዬኖ ሃውሾይዳ ጌሉዎፆ ዓቴዎጉዲ ቢያሢ ሂርጊ ኑና ኑ
     ካፖም።
- 2 ዓይጎር ጌዔቴ ኩዢ ሐይሶ ዬኖ ዎድ"ና ዔያታ ዎይዜ ጎይፆ
     ኑኡኒያ ዎይዜኔ፤ ጋዓንቴ ዔያታ ዎይዜ ባኮ ጉሙርቁ ዔኪባኣሢረ
     ዔያቶ ማኣዲ"ባኣሴ።
- 3 ፆኦሲ፡-

«ታኣኒ ዔያቶም ዒንጋንዳ ሃውሾ ቤዜሎ
 ፔቴ"ታዎ ዔያታ ጌላዓ ጌዒ ደጋና ታ ጫአቄኔ» ጌዔኔ።
 ያኦሲኮ ማደ" ሳዓ ማዢንቴሢዳፓ ዓርቃዎ ማዲንቴ ኩሜያ
 ማዔቴያ ኦኦኒ ጉሙርቃ ዓሳ ጋዓንቴ ዬኖ ሃውሾ ቤዜሎ ጌላንዳኔ።

4 ዎይቲ ጌዔቴ ላንካሳ ከሎ" ዛሎ" ፔቴ" ቤሲዳ «ያኦሲ ላንካሳ
 ከሎ"ና ማደ" ሃሼ"ኔ» ጌይንቴ ፃኣፒንቴኔ።

5 ዬያጉዲ ላሚ ሃሣ፡-
 «ታ ዔያቶም ዒንጋ ሃውሾይዳ ፔቴ"ታዎ ዔያታ ጌላዓ» ጋዓኔ።
 6 ዔያታ ኩኾ ሃይሶ ቤርታ ዎይዚ ዓይሢንቴባኣሢሮ ያኦሲ
 ዔያቶም ዒንጋጊ ጌዔ ሃውሾ ቤዘ ዔያታ ጌሊባኣሴ፤ ጋዓንቴ ዒኣካ
 ጌላንዳጉዲ ጌይንቴ ፔቴ" ፔቴ" ዓሲ ዓኣኔ።

7 ቤርታ ዳውቴ ዛሎ"ና፡
 «ሐኖ" ዒንሢ ያኦሲኮ ዑኡዘ ዎይዛያ ማዔቴ፡
 ዒኖ" ዒንሢኮ ደዲሺ ዎይዚ ዒዳያ ማሂፖፕቴ»
 ጌይንቴሢፕጉዲ፡ ያኦሲ፡ ሚርጌ ዎዴኮ ጊንፃፓ «ሐኖ"» ጌይ ሜሌ"
 ከሊ" ጌሣኔ።

8 ዒያሱ ያኦሲ ዔያቶም ዒንጋንዳኔ ጌዔ ሃውሾ ዔያቶም ዒንጌያ
 ማዔያታቴ ያኦሲ ሃሣ «ሐኖ"» ጌዒ ሜሌ" ከሊ"
 ከኤዘንዲዎያታንቴኔ።

9 ዓካሪ፡ ያኦሲ ዴሮ"ኮ ዓይሁዶ ዓሶ ሃውሾ ከሎ" ማላ ሃውሾ
 ከሊ" ሃጊ ዓኣኔ፤

10 ዬያሮ ያኦሲ' ማደ" ሃሼ"ሢፕጉዲ ያኦሲ ዒንጋ ሃውሾይዳ
 ጌላሢያ ማደ" ሃሻ"ንዳኔ።

11 ዓካሪ ዬንሢ ዓሶንሢ ዓይሢንቶ ዒፃሢፕጉዲ ማዒ ኦ
 ዓቱዎጉዲ ያኦሲ ዒንጋ ሃውሾይዳ ጌላኒ ኦ ደደም።

12 ያኦሲኮ ቃኣላ" ናንጊና ናንጋያ ሃሣ ማደቀ ማዲያኬ፤ ላምዎ
 ዛላ" ጉቤ ዓጩ ማዔ፡ ጩንቻ ዓፓሮይዳፓ ባሼ ዓጩያኬ፤
 ሸምፓሢና ዓያኖና፡ ሻዢና ጨጊጫ ካኣማ" ካሮ"ዎ ዲማሳንዳያ
 ሄላ"ንዳኣና ቲቃያኬ፤ ዒናይዳ ዓኣ ማሊሢና ሱኡኬና ዔሪ ዎፓያኬ።

13 ያኦሲ ቤርቶይዳፓ ዓኣሸንታ፡ ዓይጎ ማዢንቴያ ባኣሴ፤ ዒዛ
 ቤርታ ቢያ ባኣዚ" ፔጋዴያ ሃሣ ካሎ" ማዒ ጴዳያኬ፤ ኦኦኒያ ኦ
 ያኦጨንታ ባኮ ማሂ ከኤዘኒ ኮይሳሢ ዒዛ ቤርቶይዳኬ።

ዬሱሴ ቄኤሶኮ ዑፃ ዴኤፒ ማዒያ

4:3 ዓይኑ. 95፣11። 4:4 ማዢ. ማፃ 2፣2። 4:5 ዓይኑ. 95፣11። 4:7
 ዓይኑ. 95፣7-8። 4:8 ላሚ. ዎማ 31፣7፤ ዒያ. 22፣4። 4:10 ማዢ. ማፃ 2፣2።

14 ዓካሪ ሌካ ጫሪንጮ ኬሰኬ፥ ቁኤሶኮ ዑፃ ማዔ፥ ጳኤፒ ኑኡኮ ዓአሢሮ ኑኡኮ ጉሙርቁፆ ዶዲ ኑ ዓርቆም፤ ዬይያ ፆኦሲ ናዓሢ፥ ዬሱሴኬ።

15 ኑኡኮ ዓአ ቁኤሶኮ ዑፃሢ ማዔሢ፣ ኑ ላቤቴ ሚጪንገቴ ኑና ማአዳ፣ ኢ ዳንዳዓያኬ፤ ዒዚ ቢያ ባአዚ፣ ና ኑጉዲ ጳቢሻኒ ጌሸያይዶ ጌሌያኬ፤ ጋዓንቴ ዒ ዓይጎ ጎሜያ ማዲባአሴ።

16 ዓካሪ ጎሜኮ ዓቶም ጌይሢ ኑ ዳንቃንዳጉዲና ኑም ኮይሳ ዎዶ፣ ኑና ማአዳ፣ ፆኦሲ ኮሹሞ ዒንጊፆ ኑ ዳንቃንዳጉዲ ዒዛኮ ኮሹማ ጴዳ ካአቴሞ ፆይቶ ባንሢ ጉሙርቁሢና ኑ ሸኢኮም።

5

1 ቁኤሶኮ ቢያ ዑሢ ማዓ ፔቴ፣ ፔቴ፣ ዓሳ ፔ ዓሶ ባአካ፣ ፓ ዶኑሪንታኔ፤ ዬያታ ፆኦሲም ማዲንታ ባኮና ዓሲ ዛላ ዔቂ ጎሜ ዓቶም ጌይሳ ዒንጊፆ ዒንጋኒ ዶኑሪንታኔ።

2 ዒዚ ፔ ቶኦኪና ላቢ፣ ጎታያ ማዔሢሮ ዔሩዎ ዓሶና ላቢ፣ ጎታ ዓሶናም ሚጪንገቴ ማአዳ፣ ኢ ዳንዳዓኔ።

3 ዒዚ ፔ ጎሞና ሜሌ፣ ዓሶ ጎሞና ዛሎ፣ ዒንጎ ባኮ ዒንጋኒ ዒዛ ኮይሴሢ ዬያ ዛሎ፣ ናኬ።

4 ዓአሮኔጉዲ ፆኦሲ ዔኤሊ፣ ባአያ ማዔቴ ፆኦኒያ ዬያ ቦንቾ ፔኤሮ ዳንቃ ዓሲ ባአሴ፤

5 ዬያጉዲ ኪሪሰቶሴ ቁኤሶኮ ቢያ ዑሢ ማሃ፥ ቦንቾ ፔኤሮ ዔኪ ቦንቾንገቴባአሴ፤ ጋዓንቴ ዒዚ ቁኤሶኮ ቢያ ዑሢ ማሃ ቦንቾ ዔኬሢ፡-

«ኔኤኒ ታአኮ ናዓሢኬ፤ ታአኒ ኔኤኮ ሃኖ፣ ዓዶ ማዔኔ» ጌዔ ፆኦዛሢዳገኬ።

6 ዬያጉዲ ሃሣ ሜሌ፣ ቤሰካ ፆኦሲ፡- «ሜልኬፆዳቁ ቁኤሴ ማዒ ዶኑሪንገቴሢጉዲ ኔኤኒ ናንጊና ናንጋንዳ ቁኤሴኬ» ጋዓኔ።

7 ዬሱሴ ዓሲ ማዒ ሃያ ሳፆይዳ ናንጌ ዎዶ፣ ና ሓይቢዳገ ዒዛ ጳቂሻንዳ ፆኦዛሢ፡ ጳኤፒ ዒላቴና ሃሣ ዬኤኪ ዬኤኪ ፔ ማሊፆ ኬኤኪ ሸኢቁኔ፤ ዒዚ ሸሌዑሞና ዓይሢንገቴሢሮ ፆኦሲ ዒዛኮ ዒማ፣ ና ሸኢዲፆ ዎይዜኔ።

8 ዎዚ ዒ ፆኦሲ ናይ ማዔቴያ ዒዛ ሄሌ፣ ሜታሢ ዛሎ፣ ና ዓይሢንገቴሢ ዒ ዔሬኔ።

5:3 ለዊ. ዓከ 9:7። 5:4 ኬሲ. ማፃ 28:1። 5:5 ዓይኑ. 2:7። 5:6 ዓይኑ. 110:4። 5:7 ማቴ. 26:36-46፤ ማር. 14:32-42፤ ሉቃ. 22:39-46።

9 ዬያና ዒ ገኢጌያ ማዒ ጴዴሰካፓ፣ ዓይሢንታዞንሢሣም ቢያ ናንገና ዳቂንታኮ ካራ ማዔኔ።

10 ማልከፃዲቄ ዶኦሪንቴሢፓዲ ያኦሲ ዒዛ ቄኤሶኮ ቢያ ዑፃሢ ማሢ ዶኦሬኔ።

ጉሙርቂዖና ዓሳ ዶዳንዳጉዲ ላቲ" ከኤዚንቴ ባኣዚ"

11 ዬያ ዛሎ" ማርጌ ኦ ከኤዛንዳ ባኣዚ" ናንገታንቴ ዑከ ዒንሢሣም ዔኤቢ ጌሉዋኣሢሣር ዒንሢሣም ከኤዚ ዔርዛኒ ሜቶኩ።

12 ሄኤዶ ሄሊ" ዒንሢ ናንጌ ጎይዖና ሴካ ዓሲ ዔዔርዛንዳያታዖ ያኦሲ ቃኣሎ"ኮ ዓይዖ ካር" ማሌ" ዓሲ ሃጊ ዒንሢ ዔርዛንዳያ ኮይሳኔ፤ ዬይ ዒንሢሣም ኮይሳሢያ ዲኣቂ ማዓንዳኣፓዓቴም ዶዲ ሙኡዚቱዋሴ።

13 ዓይጎር ጌዔቴ ዲኣቂ ሺሺንቂ ዑሾ"ሢ ቢያ ናይ ማዔሢሮ ዒሉ"ሞ ዛላ ዔራቶ ባኣዚ" ሃጊ ዔሪባኣያኩ።

14 ዶዲ ሙኡዚ" ኮይሳሢ ጋዓንቴ ኮዦና ፑርቶና ዲማሲ ዛጊ ዔሬ ዒናዴ ዓሲምኩ።

6

1 ከሪሰቶሴ ዛሎ" ከኤዚንቴ፣ ቤርታሳ ዔርዚያ ሃሺ" ማርጌና ዔርዛ ዔርዚያ ባንሢ ኦ ዓኣዶም፤ ፓሡዋ ማዶ ማዔ፣ ጎሜ ቡኡዒሢ ዛላና ያኦሲ ጉሙርቂሢ ዛላና ገንሣ ኦ ሺሪ ሺሪ ዒዛ ዒንሢሣም ከኤዛባኩ።

2 ዬያጉዲ ዋኣሢ ማሰቲሢ ዛላ፣ ከሪሰቶሴ ጉሙርቂ ዓሶ ዑፃ ኩቹ ጌሥሢ ዛላ፣ ሓይቄ ዓሶኮ ዔቂሢ ዛላ፣ ያኦሲ፣ ናንገና ዋጋንዳ ዋጎ ዛሎ" ላሚ ዒንሢሣም ኦ ከኤዚ ኮይሉዋሴ።

3 ያኦሲ ጌዔቴ ዬያ ኦ ማዳንዳኔ።

4 ጉሙርቂዖ ሃሺ"፣ ያኦሲ ጎይዖፓ ከሰኩ ዓሶ ላሚ ያኦሲ ባንሢ ማሃኒ ዳንዳዒንቴዋያኩ፤ ዬያቶም ሃያኮ ቤርታ ፖዒ ፖዔያኩ፤ ሃሣ ዔያታ ጫሪንጫፓ ዒንገንታ ዒንገያዋ ዔኪ ዛጌያ፣ ዓያኖ ጌኤዦናኣ ዋላ ፔቴ" ማዔያኩ፤

5 ሓሣ ዔያታ ያኦሲኮ ኮዦ ቃኣሎ"ና ሃጊ ሙካንዳ ዓጮ"ኮ ዋልቆ ዛጊ ዔሬያኩ፤

6 ዬያ ቢያ ዛጌሰካፓ ጉሙርቂዖ ሃሺ"፣ ከሰኩ ዓሶ ላሚ ገንሣ ያኦሲ ባንሢ ማሃኒ ዳንዳዒንቴዋሴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዔያታ ያኦሲኮ ናዓሢ ላሚ ገንሣ ሱዔ፣ ዒዛኮ ቶኦኪያ ባይዚሳሢሮኩ።

7 ማርጌ ዋዴ ዒዘይዳ ዋርቃ ዒሮ ዑሽካያ፤ ሃሣ ዒዛ ጎሽካሢሣም ኮይሳ ባኣዚ" ባቃልሳያ ማዔ ሳዔሎ ያኦሲ ዓንጃኔ።

8 ዓንገሢሢና ጋውዲና ባቃልሳ ሳዔላ ጋዓንቴ ፓሣ ባኣዚ" ባኣያ ጉራ ማዓንዳኔ፤ ሃሣ ዒዛ ጋዳንቁንታኒያ ዑኩኔ፤ ጋፒንፃ ዒዛኮ ታሚና ሚቸንቴ ማዓንዳኔ።

9 ዒገረንሢሢሦቴ! ዋዚ ኑ ያዲ ጌዔቴያ ዒንሢኮ ዳቁንቶና ዋላ" ዒንሢሢሞ ዒንገንቴ ኮሺ ባኣዚ" ዓኣሢ ኑ ዔራኔ።

10 ያኣሲ ፒዜ ዋጋያታሢሮ ቤርታ ማዔቴያ ሓሣ፡ ዒዛም ደማዳ ዓሶ ናሽኪ፡ ዒዛ ሱንፆሮ ዒንሢሢ ማኣዳ" ማኣዲያ ዒ ዋላ"ንዲዋሴ።

11 ዒንሢሢ ሲያሢ ሃገ ማዓንዳ ዋዛ" ጌሢ ካፓ ባኮ ዴንቃንዳያ ሄላ"ንዳኣና ዒንሢሢ ደዲ ማዳ ማዳ" ጋፒንሢ ሄሊ"ሲ ማዳንዳጉዲ ኑ ኮዓኔ፤

12 ኑ ኮዓሢ' ጉሙርቁሢና ገቢ" ዳንዳዒሢና ደዲ ሃገ ማዓንዳ ዋዛ ማሃ ዔያቶም ዒንገንቴ ባኮ ዴንቁ ዓሶጉዲ ማፆም ጌዒ ማዓንዳኣፓዓቴም ዋይዜ ባኮ ዑኩና ዔኩዋ ዓሲ ዒንሢሢ ማዓንዳጉዲቱዋሴ።

ያኣሲ ዒንጌ ሃገ ማዓንዳ ዋዛ" ሉኡቁዋያ ማዔሢ

13 ያኣሲ ዓብራሃሚም ሃገ ማዓንዳ ዋዛ" ዒንጋ ዋደ"ና ዒ ሜሌ" ዔኤሊ" ጫኣቃንዳ ባኣዚ" ባኣሢሮ ፔና ዔኤሊ"፡-

14 «ጎኔና ታ ኔና ዓንጃንዳኔ፤ ኔኤኮ ዜርፆዋ ታ ሚርገሻንዳኔ» ጌዒ ጫኣቁኔ።

15 ዓብራሃሚ ገቢ" ዳንዳዒ ካፒ፡ ዒዛም ዒንገንታንዳኔ ጌይንቴ ሃገ ማዓንዳ ዋዛ ማሃ ከኤዚንቴ ባኮ ዴንቁኔ።

16 ዓሲ ጫኣቃፆ ፔ ገዲፓ ዑሣ ባሽ ማዔ ባኣዚ" ዔኤሊ" ጫኣቃኔ፤ ዔያታ ጫኣቃ ጫኣቁማ ዔያቶ ባኣካ" ዓኣ ጌኤዞ ጎናሳሢሮ ዔያቶኮ ማርማሢ ጋፓኔ።

17 ዬኖ ጎይያ ያኣሲ' ጌዔ ባኮ ሺርሺ ለኣሙዋያ ማዔሢ ዔርዛኒ ሃገ ማዓንዳ ዋዛ" ዴንቃ ዓሶም ዬያ ዋዛ" ጫኣቁሞና ጎናሴኔ።

18 ያኣሲ ፔቴ"ታፆ ሉኡቁዋያኩ፤ ዒዚ ለምፆ ዬንሢ ለኣሚንቴዋ ባኮንሢና ኑኤኮ ቤርታ ሃገ ዓኣ ዋዛ" ኑ ዴንቃኒ ዒዛ ባንሢ ዓኣሺንቴ ጌሌ ዓሶ፡ ኑም ዴኤፒ ደዲም ዒዛፓ ዴንቃንዳጉዲ ኑና ማሄኔ።

19 ዬይ ሃጋኣ ዋዛ" ኑኤኮ ናንጎ ዓገፁዋያ ማሃ ጉሙርሳ ቱርቱሪኬ፤ ዬይያ፡- ጎኑቦና ዓፒሎ ገዴና ዓኣዲ ጌኤዦ ማኣርኮ ጋራ ዓኣ ጋሮ ጌላኔ።

6:8 ማኸ. ማፃ 3፡17-18። 6:14 ማኸ. ማፃ 22፡16-17። 6:19 ለዊ. ዓከ 16፡2።

20 ዬያ ጌኤዠ ማኦር ዬሱሴ ማልኬዳቄጉዲ፣ ቄኤሴ ማዒ ደኦሪንጉቴ ኑ ዛሎ"ሮ ቤርታዲ ቄኤሴኮ ቢያ ዑሢ ማዒ ናንጊና ማዲኒ ዒኢካ ጌሌኔ።

7

ቄኤሳሢ ማልኬዳቄ ዛላ

1 ዬይ ማልኬዳቄ ጎረሚ ሳላሜ ጌይንታ ካታሞኮ ካኦቴ፤ ሃሣ ዴኤፖ ጾኦዛሢ ማዳ ቄኤሴኬ፤ ዬይ ዓሢ፡ ሚና ዓብራሃሜ ካኦቶ" ጾሎና ባሺ፣ ማዒ ሙካንቴ ጎይፃ ካኦሚ ዓብራሃሜ ዓንጃኔ።

2 ዓብራሃሜያ ዒማ"ና ዔኪ ሙኬ ባካፓ ታጳይዳፓ ፔቴ"ማ ኬሲ" ኬሲ" ዒዛሞ ዒንጌኔ፤ ዒዛ ሱ"ንጾኮ ቡሊ"ፃ ላሞጾኬ፤ ፔቴ"ዛ፡- «ዲሎ"ሞ ካኦቴ» ጌይንታዛ፣ ባጋ፡- «ሳላሜ ካታሞ ካኦቴኬ»፣ ዬና ጌይፃ ኮሹሞ ካኦቴ ጌይሢኬ።

3 ማልኬዳቄኮ ዓደና ዒንደና ሃሣ ዒ ሸይንቴ ዜርሢያ ባኢያኬ፤ ዒዚ «ዬማፓ ዬማ ሄላ"ንዳኦና ናንጌኔ» ጌይንጉ ዒርቱሞ፣ ናንጎኮ ዒዛኮ ጋፒንሢ ባኢያኬ፤ ዒዚ ጾኦሲ ናዓሢኮ ኮኦኪንሢ ማዒ ናንጊና ቄኤሴ ማዒ ናንጋኔ።

4 ሂንዳ ዬይ ዓሢ ሞማዒ ዴኤፒታቴያ ዛጉሞቴ! ዒሰራዔኤሌ ማኦር ዓሶ ፃጳኮ ዓደሢ ማዔ፣ ዓብራሃሜታጾ ዒዚ ጾሎና ዲዒ ዔኬ ባኮይዳፓ ታጳይዳፓ ፔቴ"ማ ዒዛሞ ዒንጌኔ።

5 ቄኤሴ ማዓንዳጉዲ ጌሢንቴ ሌዊ ዜርፃ ፔ ዓሶይዳፓ ታጳፓ ፔቴ"ማ ፔቴ"ማ ዔካንዳጉዲ ዔያቶሞ ዓይሢንቴኔ፤ ዬይ ያዲ ጌይንቴሢ ዓብራሃሜ ዜርፃፓ ዔካንዳጉዲኬ።

6 ዬይ ማልኬዳቄ ሌዊ ዜርፃፓ ማዒ ባኢያታቴያ ዓብራሃሜ ዒንጌ ታጳሢዳፓ ፔቴ"ማ ፔቴ"ማ ዔኬኔ፤ ሃሣ ሃጌ ማዓንዳ ሞዛ" ዒንጊንጉቴ ዓብራሃሜያ ዒ ዓንጃኔ።

7 ዓንጃ ዓንጃንታሢዳፓ ዓንጃሢ ባሺ ማዒፃ ዔርቱያኬ።

8 ቄኤሳ ማዳ ጎይጾና ታጳፓ ፔቴ"ማ ፔቴ"ማ ዔካዘንሢ ሓይቃ ዓሲ ማዔ፣ ሌዊ ዓሶኬ፤ ፔቴ" ዛሎ"ና ጊንሢ ታጳይዳፓ ፔቴ"ማ ፔቴ"ማ ዔካሢ ባይቁሞ ማዒ ናንጋያታሢ ማርካዲንቴ ማልኬዳቄኬ።

9 ዓካራ፡ ታጳይዳፓ ፔቴ"ማ ዔካንዳያ ኮይሳሢ ሌዊ ፔ ቶኦኪና ዓብራሃሜ ዛሎ"ና ማልኬዳቄሞ ዒንጌኔ ጌይሢኬ።

7:5 ፓይ. ማፃ 18፡21።

10 ዎይቲ ጌዔቴ ማልከፃዲቄ ዓብራሃሚና ካአሚ ዎዶ"ና ለዎ ሃጊ ፔ ዓዶ፥ ዓብራሃሚይዳፓ ሾይንቲ ባኣያታሢሮኩ።

11 ዓካሪ ዒሰራዔኤሌ ዴሮ"ም ዎጋ" ዒንጊንቴሢ ለዎ ዜርፃ ቄኤሴ ማዒ ማዳ ዳምቦናኩ፤ ዬይ ዜርፃ ቢያ ባኮ ኩንሢ ማዳኒ ዳንዳዔያ ማዔያታቴ ዓኣሮኔ ቄኤሴ ማዒ ማዳ ጎይፆቱዎንቴ ማልከፃዲቄጉዲ ዶኦሪንቴ ማሌ" ቄኤሴ ሙካኒ ኮይሰንዲዎያታንቴኩ።

12 ሃሢ ጋዓንቴ ቄኤሳ ላአሚንቴ፥ ማሌ" ሙካኣና ዎጋ"ኣ ላአሚንታንዳያ ኮይሳኔ።

13 ሓይ ቢያ ዒዛ ዛሎ" ኬኤዚንቴ ቄኤሳሢ ማሌ ፃጳፓኩ፤ ዬኖ ፃጳፓ ፆኦኒያ ፆኦሲም ዒንጊ ካኣሽኮ ቤዛ ሙኪ ፆኦሲም ማዳይ ባኣሴ።

14 ኑ ጎዳሢ ዪሁዳ ዜርፃፓ ሙኩሢ ሔርቴያኩ፤ ጋዓንቴ ሙሴ ቄኤሶ ዛሎ" ኬኤዛፃ ዪሁዳ ማኣሮ ዛሎ" ኬኤዜ ባኣዚ" ፔቴ"ታፃ ባኣሴ።

ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ማልከፃዲቄጉዲ ቄኤሴ ማዔሢ

15 ዬይ ባካ ኮሺ" ፔጋዲ ሔርታንዳሢ ማልከፃዲቄጉዲያ ማሌ" ቄኤሴ ሙካዛኩ፤

16 ዒዚ ቄኤሴ ማዔሢ ዓሲ ዎጌና ዶኦሪንቴቱዎንቴ ባይቄዎያ ማዔ፥ ናንጊና ናንጋ ዎለቄና ዶኦሪንቴኩ፤

17 ዎይቲ ጌዔቴ፡-

«ማልከፃዲቄ ቄኤሴ ማዒ ዶኦሪንቴሢጉዲ፥

ኔኤኒ ናንጊና ናንጋንዳ ቄኤሴኩ»

ጌይንቲ ዒዛ ዛሎ" ማርካዲንቴኔ።

18 ቤርታኣ ዎጋ" ዶዲ ማዒ ዴዓኒ ዳንዳዒባኣሢሮ ሃሃ ፓሡዎያ ማዔሢሮ ዓቴ"ኔ፤

19 ዓይጎር ጌዔቴ ሙሴ ዎጋ" ዓይጎ ባኣዚ"ያ ፒዚሲ ጊኢጊሻኒ ዳንዳዒባኣሢሮኩ፤ ሃሢ ጋዓንቴ ፆኦሲ ባንሢ ዒዛና ኑ ዑካንዳያ ባሽ ኮሺ ማዔ፥ ሃጊ ማዓንዳ ዎዛ ኑም ሙኬኔ።

20 ዬይ ቄኤሴ ማዒ ዓዒ ዛም ፆኦሲ ጨኣቄባኣንቴ ማዔያቱዎሴ፤ ማሌ" ቄኤሳ ጋዓንቴ ሃያኮ ቤርታ ቄኤሴ ማዒ ጨኣቆና ባኣዚ" ባኣንቴኩ፤

21 ዒዚ ቄኤሴ ማዔሢ ዒዛም ጨኣቆምኩ፤ ዎይቲ ጌዔቴ፡-

«ጎዳ ኔኤኒ ናንጊና ናንጋ ቄኤሴኩ» ጌዒ ዒዛም ጨኣቄኔ፤

ዬያ ማሊፃ ዒ ሺርሹዎሴ»

ጌይንቲ ዒዛ ዛሎ" ኬኤዚንቴያኩ።

22 ዬያ ጫክቁሞ ዛሎ"ና ዬሱሴ ቢያፓ ባሽ ማዔ፥ ያኑሲ ጫክቁሞኮ ያኑጩንታኒ ዔቁያ ማዔኔ።

23 ፔቴ" ቁኤሴ ሓይቁሞ ማዲ ማዲ ናንጋኒ ዳንዳዒባኣሢሮ ቤርታ ዎንዴ ማዴ ቁኤሶኮ ፓይዳ" ሚርጌኬ፤

24 ዬሱሴ ጋዓንቴ ናንገና ናንጋያ ማዔሢሮ ቁኤሴ ማዔፃ ዒዛኮ ላኣሚንቴሞያኬ።

25 ዬያሮ ዒዛ ባንሢ ሙካ ዓሶ ዛሎ" ሺኢቃኒ ናንገና ባይቁሞያ ማዒ ናንጋሢሮ ዒዛ ዛሎ"ና ያኑሲ ባንሢ ሙካዞንሢ ቢያ ጎኔና ደቁሻኒ ዒ ዳንዳዒኔ።

26 ዓካሪ፤ ኑሞ ኮይሳያ፥ ያኑሲም ዲማዴያ፥ ቦሂሳ ባኣዚ" ባኣያ ማዔያ፥ ጌኤሺ ማዔያ፥ ጎሞ ዓሶፓ ዲማዴያ፥ ጫሪንጮኮ ዑፃ ዴግግ ጌዒ ቦንቸንቴያ፤ ያዲ ማዔ፥ ቁኤሴኮ ዑሢ ማዔያኬ ኑሞ ኮይሳሢ።

27 ዒዚ ሜሌ" ቁኤሶኮ ዑፃ ማዔ ዓሶጉዲ ቤርታዲ ፔ ጎሞ ዛሎ"ሮ፥ ዬካፓ ዴሮ" ጎሞ ዛሎ"ሮ ቢያ ኬሊ"ና ያኑሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጋኒ ዒዛ ኮይሶሞያኬ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ዒዚ ፔና ዒንጎ ባኣዚ" ማሂ ዒንጌ ዎድ"ና ዬይ ባካ ላሚ ማይ ማዲንቴሞጉዲ፥ ፔቴ"ና ማዲ ዬያ ኩንሢሢሮኬ።

28 ሙሴ ዎጋ" ቁኤሶኮ ዑፃ ማሂ ደኑራሢ ላቤ"ያ ማዔ ዓሶኬ፤ ዎጎኮ ጊንፃፓ ሙኬ ያኑሲ ጫክቁማ ጋዓንቴ ናንገና ናንጋያ ማዔ፥ ፒዜ ያኑሲ ናዓሢ ደኑራኔ።

8

ዬሱሴ ዓኮ ጫክቁሞኮ ዴኤፒ ቁኤሴ ማዒያ

1 ኑኡኒ ሃሢ ጌሰታ ባኮኮ ዴኤፖ ባካ ሃያኬ፤ ዬይያ፡- ጫሪንጮይዳ ዴኤፖ ያኑዛሢኮ ካኣቴሞ ያይቶኮ ሚዛቆ ዛላ" ቦንቸንቴ ዴዔያ፥ ቁኤሴኮ ቢያ ዑሢ ማዓያ ኑኡኮ ዓኣያ ማዔሢ ዛሎ"ኬ።

2 ዒዚ ማዲሢ ጎኔ ማዔ፥ ዓፒላፓ ማኮና ማኣሮይዳኬ፤ ዬያ ዓፒላፓ ማኮና ማኣሮ ደቁሢ ዓሲቴሞንቴ ያኑሲኬ።

3 ፔቴ" ፔቴ" ቁኤሶኮ ዑፃ ማዓ ዓሳ ደኑሪንታሢ ያኑሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጋኒኬ፤ ዬያሮ ዬያ ቁኤሶኮሞ ፔቴ" ዒንጎ ባኣዚ" ዎይቴቴያ ዓኣያ ማዒ ኮይሳኔ።

4 ዒዚ ሳይዳታቴ ቁኤሶኮ ዑሢ ማዒንዲሞያታንቴኬ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ሙሴ ዎጎ ጎይያና ዒንጎ ባኮ ያኑሲም ዒንጋ ሃንጎ ቁኤሳ ዓኣሢሮኬ።

5 ዔያታ ማዳሢ ጫሪንጫ ማዲንታ ባኮኮ ኮኦከንሢ ማዓያና ዬያ ባኮኮ ሺቢ ማዔያኬ፤ ዬይያ፡- ሙሴ ዓፒላፓ ማዢንቴ ማኦሮ ኮሻ"ኒ ጌዔ ዎድ"ና ያኦሲ፡- «ዲኮ"ይዳ ኔኤም ጴዴም፣ ኔ ዛጌ ጎይያ ቢያ ባኮ ኮሺ" ዛጌ ማዳ» ጌራ ዓይህ ጎይያናኬ።

6 ሃሢ ጋዓንቴ ዬሱሴ ያኦሲና ዓሲናኮ ባኦካ" ማዔ፣ ጫኦቁማ ቤርታኦሰካፓ ባሺ ማዔሢ፡- ዲ ሃሢ ማዳ ማዳ"ኦ ዔያቶ ማዳ"ይዳፓ ባሺኬ፤ ዬይ ዓርቁንቴ ማዲንታሢ ሚርጌና ኮሺ ማዔ፣ ዲንገንቴ ሃጌ ማዓንዳ ዎዞ" ቃኦሎ"ናኬ።

7 ዎንዳኦ ጫኦቁምይ ፔቴ"ታፓ ፓጩ ባኦዚ" ባኦያ ማዔያታቴ ለምዓሳ ጫኦቁማ ሃሢ ኮይሲንዲዎያታንቴኬ።

8 ዓይጎሮ ጌዔቴ ያኦሲ፡ ዴሮ"ይዳ ፓጩ ባኦዚ" ዓኦሢ ዴንቁሢ፡፡ «ዓካሪ ታኦኒ ዲሰራዔኤሌ ዴሮ"ና ዪሁዳ ዴሮ"ና ዎላ" ዓከ ጫኦቁም ጫኦቃንዳ ዎዴ ሙካንዳኔ፤ ጌዔኔ።።

9 ዬይ ጫኦቁማ ዔያቶ ታ ገብጻይዳፓ ኩጮ ዔያቶኮ ዓርቁ ከሴ" ዎድ"ና ዔያቶኮ ዓዲንሢና ዎላ" ታ ጫኦቁ ጫኦቁምጉዲቴዎሴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ዔያታ ታኦኒ ጫኦቁ ጫኦቁም ዶዲ ካፒባኦሢ፡፡ ታ ዔያቶ ቶኦዛዲ፣ ዙሌ" ዔያቶም ጌህኔ።።

10 ዓካሪ ሃካፓ ሴካ ዲሰራዔኤሌ ዴሮ"ና ዎላ" ታ ጫኦቃንዳ ጫኦቁማ ያዲኬ፤ ጋዓኔ ጎዳ።። ታኦኒ ታ ዎጎ ዔያቶ ዲና" ጌሃንዳኔ፤ ዔያቶኮ ማሊያይዳ ታ ያኦፓንዳኔ፤ ታ ዔያቶኮ ያኦዛሢያ ማዓንዳኔ፤ ዔያታ ታ ዴሬ ማዓንዳኔ።።

11 ያኦሲ ዔሬ" ጌራ ፔ ዓጪ ዓሲም ማፖም ፔ ጌርሲምታቴያ ዔርዛንዳይ ባኦሴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ዳኮ" ዓሲ ጌይንታሰካፓ ዴንዲ ዴኤፖ ሄላ"ንዳኦና ቢያሢ ታና ዔራጎዳኔ።።

12 ዔያቶኮ ዳቢንቶ ታ ዓቶም ጋዓንዳኔ፤ ጎምዎ ዔያቶኮ ሃካፓ ሴካ ታ ዎላ"ንዳኔ» ጎዳ ጋዓኔ።።

13 ዓካሪ፡- «ዓከ ጫኦቁም» ጌይያና ቤርታኦ ጫኦቁም ጪንቁያ ማሄኔ ጌይሢኬ፤ ዬያሮ ማዲ ጪንቁ ባካ ቢያ ባይቃንዳ ዎዳ" ዑኬኔ።።

9

ሳዓ ያኦሲ ካኦሽኮ ጎይዖና ጫሪንጫ ካኦሽኮ ጎይዖ ዛላ

1 ማናኦ ጫኦቃሢኮ ያኦሲ ካኦሽኮ ጎይሢና ዬያኮ ሳዓ ማኸንገቴ ጌኤሺ ማኦሪያ ዓኦኔ።

2 ዬይ ማኸንገቴ ማኦሪ ላምዖ ጋርሲ ዓኦ ዓፒላና ማኸንገቴ ማኦሪኬ፤ ዬኖኮ ቤርታሳ ጋርይዳ ዴ'ጌ ሎኦኸፍ ያይታንታ፥ ፖዒ ጌሦ ሻርናንታ ያኦሲም ዒንጊንቴ ካሣንታ ጌሢንታያኬ፤ ዬና ቤዛ «ያኦሲም ዲማዴ ጋርሲ» ጌይንታኔ።

3 ላምዓሳ፥ ጎኦሶ ዓፒሎኮ ሶንጌኖ ጋራ ሜሌ" ጋርሲ ዓኦኔ፤ ዬና ጋራላ «ዑሣ ዓኦኦ ያኦሲም ዲማዴ ጋርሲ» ጌይንታኔ።

4 ዬኖ ጋራሎይዳ ዑንጆ ጩቢሶ ቤዘንታ ዋርቆና ዑፃ ጳርቁንቴ ታኦሶቶንታ ዓኦኔ፤ ዬኖ ታኦሶቴሎ ጋራ «ማና» ጌይንታ ሙኡዚ" ዓርቁያ ዋርቁፓ ኮሺ"ንቴ ሌማቴንታ ዓኦኦ፥ ቶሺ ዓኦ ዓኦሮኔ ኮኦሎ"ንታ ያኦሲኮ ጫኦቁማ ያኦፒንቴ ዓኦ ሹጮ ቆኦቁ ያኦፖና ዓርሲንቴ ሹጫኦ ዓኦኔ።

5 ታኦሶቶ ዑፃ ዓኦ፥ ጎሞ ጌኤሺያ ዔርዛ ጉኡፖ፥ ጋኦዘና ካንቃ ቦንቺንታ ኪሩቤሌ ጌይንታዞንሢ ዓኦኔ፤ ጋዓንቴ ዬያ ባኮ ኑ ቢያ ፓይዲ ፓይዲ ኬኤዚ ጋፒሳኒ ዳንዳዑዋሴ።

6 ቢያ ባካ ያዲዲ ጊኦጊሢኮ ጊንፃ ቁኤሳ ማዳ ማዳ" ማዳኒ ዓፒሎና ማኸንገቴ ማኦሮኮ ቤርታሳ ጋራሎ ቢያ ኬሊ" ጌላኔ።

7 ሶንጌኖ ጋራ ዓኦ ላምዓሳ ጋራሎ ጌላሢ ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሢ ሌሊኬ፤ ዒዚ ጌላሢ፡- ሌዔይዳ ፔቴ"ና ሌሊኬ፤ ዒዚ ፔ ጎሞና ዴራ" ዔሩዋዖ ማዴ ጎሞሮ ያኦሲም ዒንጎ ሱጉሢ ዔኩዋኦ ዒኦኦ ጌሉዋሴ።

8 ዓፒሎና ማኸንገቴ ቤርታሳ ማኦራላ ዓኦ ጎይሣ ዓኦንቴ ዑሣ ዓኦኦ ያኦሲም ዲማዴ ቤዜሎ ባንሢ ዔኪ ጌልዛ ጎይፃ ሃጊ ፔጋዲ ዔርቲባኦያ ማዒያ ዓያኖ ጌኤዣ ዳዋኔ።

9 ዬይ ሃሣኦ ዋድ"ኮ ኮኦኪንሢኬ፤ ዬያ ጎይዖና ያኦሲም ዒንጊንታ ዒንጊፃ ዒንጋ ዓሢኮ ዒኖ ጌኤሺ"፥ ፒዚሳኒ ዳንዳዑዋሴ፤

10 ዬይ ቢያ፡ ዓኮ ማዳ" ሙካንዳያ ሄላ"ንዳኦና ማዳንታንዳ ዓጪ ዳምቤኬ፤ ዬንሢ ባካ ሙኡዚ"ና ዑሺና ዛላ ሃሣ ዲማ ዲማ ዑሢ ጌኤሺ"ሢ ዛላ ማዳንታ ዳምቤ ሌሊኬ።

9:2 ኬሲ. ማፃ 26፥1-30፤ 25፥31-40። 9:3 ኬሲ. ማፃ 26፥31-33። 9:4 ኬሲ. ማፃ 30፥1-6፤ 25፥10-16፤ 16፥33፤ ፓይ. ማፃ 17፥8-10፤ ኬሲ. ማፃ 25፥16፤ ላሚ. ዋማ 10፥3-5። 9:5 ኬሲ. ማፃ 25፥18-22። 9:6 ፓይ. ማፃ 18፥2-6። 9:7 ሌዊ. ዓኬ 16፥2-34።

11 ጋዓንቴ ኪሪሰቶሴ ሃሢ ማዲንታ * ኮዦ ባኮኮ ቄኤሶ ቢያፓ ዑሢ ማዒ ሙኩኔ፤ ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ዒዚ ጌሌ ማኣራ ደኤፒ ሃሃ ፓጩ ባኣዚ" ባኣያከ፤ ዬና ማኣራ ዓሲ ማዢባኣያ ሃሃ ጊንሣ ሓያ ዓጮ" ባኣዚ"ና ማዢንቴባኣያከ።

12 ዒዚ ዑሢ ዓኣዳ ያኦሲም ዲማዳ ጋሬሎ ላሚ ማዲሱዋ ጎይሢ ፔ ሱጉያ ዔኪ ጌሊ ኩንሢያፓዓቴም ዋኣሮና ዚዮ ጌማቶ ሱጉያ ዔኪ ጌሊባኣሴ፤ ዬያይዲ ናንጊና ዳቂንታ ኑም ዒ ዳዲሼኔ።

13 ዋኣሮና ጌማቶ ዚዮ ሱጉያ ሃሃ ቢዲንሢ ማሂ ሚቾ ባኣቶ ማራ"ሢ ቢዲንያ ዳቢንቴ ዒኣቴ ዓሶ ዑያይዳ ፑጨፃ ዔያታ ዓሸኮና ማዲ ዳቢንቴ ዒኣቴያይዳፓ ጌኤሺ" ያኦሲም ዔያቶ ዲማሳያ ማዒቴ፣

14 ናንጊና ናንጋ ዓያኖ ዛሎ"ና ፔና ደንኪሳ ባኣዚ" ባኣ፣ ያኦሲም ዒንጎ ባኣዚ" ማሂ ፔና ዒንጌ፣ ኪሪሰቶሴኮ ሱጉያ ባይቁዋ ያኦዛሢም ኑ ማዲንዳጉዲ ኑኡኮ ዒኖ ዬያ ሃይቄያ ማዒ ማዲ"ይዳፓ ዑሢ ዓኣዳ ዎዚ ጌኤሻ"ንዳይ!

15 ዔኤሊ"ንቴዘንሢ ያኦሲ ሃጊ ማዓንዳ ዎዘ"ና ዒንጌ ናንጊና ናንጎ ቤዞ ዴንቃንዳጉዲ ኪሪሰቶሴ ያኦሲና ዓሲናኮ ባኣካ" ዓኮ ጩኣቁዋ ጊኣጊሼሢ ማዒኔ፤ ዬይ ያዲ ማዒሢ" ዓሳ ቤርታኣ ጩኣቁዋ ዎጎ ጎይያ ናንጌ ዎዶ"ና ማዳ ጎሞይዳፓ ዳቂሻጊ ዔያቶ ዛሎ" ዒዚ ሃይቄሢሮከ።

16 ዔልቃሚ" ዔልቃሚንቴቴ ዔልቃሚ ዓሢ ሃይቄያ ማዒፃ ዔርታኒ ኮይሳኔ፤

17 ዓይጎሮ ጌዔቴ ዔልቃሚ" ዔልቃሚ" ማዒሢ" ዔልቃሚ ዓሢ ሃይቄቶከ፤ ዔልቃሚ ዓሢ ሼምፔና ዓኣቴ ዬና ዔልቃሚ" ጉሪ ማዒኔ።

18 ዬያ ጎይያ ቤርታኣ ጩኣቁማታ? ሱጉሢ ባኣያ ጎኔ ጩኣቁዋ ማዒዎያከ።

19 ሙሴ ያኦሲ ዒንጌ ዓይሢያ ቢያ ቤርታ ዴሮ"ም ከኤዜሰካፓ ጌማቶ ዚዮና ዋኣሮ ሱጉያይዳ ዎኣሢ ዎሂ፣ ዎጎ ማዓኣፖና ዴሮ" ዑያይዳ ቢያ ሂሶጼ ዒላዦና ዞቄ ማራቶኮ ጋፓኖና ዔኪ ዔኪ ፑጨኔ።

20 ዒዚ ፑጨሢያ፡- «ያኦሲ ዒንሢ ካፓንዳጉዲ፣ ዒንሢ ዓይሢ ጩኣቁዋ ሱጉያ ሃያከ» ጌይከ።

* **9:11 ሃሢ ማዲንታ፡-** ጋዓዞ ፔቴ" ፔቴ" ማዓኣፓ «ሃጊ ሙካንዳሢኮ» ጋዒ።
9:13 ሌዊ. ዓከ 16፣15-16፤ ፓይ. ማዓ 19፣9፤ 9፣17-19። **9:20** ከሲ. ማዓ 24፣6-8።

21 ዬና ጎይያ ዓፒሎና ማዢንቴ ማኦርንታ ጋራ ማዶ" ማሆ" ቢያሢዳ ሱጉያ ዒ ፑጩኔ።
 22 ጎኔ፡ ሙሴ ዎጎና ዳካ" ባኣዚ"ዳፓ ዓታዛ ቢያ ባካ ሱጉሢና ጌኤሽካኔ፤ ሱጉሢ ላኣሊንቲባኣንቴ፡ ጎሜ ዓቶም ጌይንቴዎያኬ።

ኪሪሰቶሴኮ ዒንጎ ባኣዚ" ማዒ ዒንጊንቲፃ ጎሜ ጌኤሻ"ያ ማዒያ
 23 ጫሪንጫ ማደንታ ባኮኮ ኮኣኪንሢ ማዒ ባካ ቢያ ዬያ ዎጎና ያደይዳ ጌኤሽካያ ማዒኔ፤ ጫሪንጫ ባካ ጋዓንቴ ዬያፓ ዑሣ ዓኣዳ፡ ያኦሲም ዒንጎ ባኣዚ"ና ጌኤሽካኒ ኮይሳኔ።

24 ኪሪሰቶሴ ጎኔ ማዒ፡ ያኦሲም ደማደያ ማዒ ጋሬሎኮ ኮኣኪንሢ ማዒያ ሃሣ ዓሲ ማዢ ጋሬሎ ጌሊባኣሴ፤ ጋዓንቴ ዒዚ ሃሣ ኑ ጋይቴ ያኦሲ ቤርቶይዳ ዔቃኒ ጎኔና ዑሣ ዓኣዳ ያኦዛሢም ደማደያ ማዒ፡ ጫሪንጫ ዓኣዳ።

25 ዓይሁደ ዓሶኮ ቁኤሶ ሱኡጋሢ ፔ ሱጉሢ ማዒባኣ ሱጉሢ ዓኪ ሌዓ ሌዓ ዑሣ ዓኣዳ ያኦሲም ደማደያ ቤዞ ጌላያኬ፤ ኪሪሰቶሴ ጋዓንቴ ፔና ሚርጌ ዎዴ ሺርሺ ሺርሺ ዒንጎ ባኣዚ" ማሢ ዒንጋኒ ዒኣካ ጌሊባኣሴ።

26 ያደፍ ማዒያታቴ ዓጫ" ማዢንቴማፓ ዓርቃዎ ማቶ ዓኪ ዓኪ ናንጋንዳያ ዒዛም ኮይሳንዳያታንቴኬ፤ ሃሢ ጋዓንቴ ዎዶ"ኮ ጋፒንዎይዳ ጎሜ ጌኤሻ"ኒ፡ ፔና ያኦሲም ዒንጎ ባኣዚ" ማሢ ዒንጋኒ ላሚንቴዎ ጎይሢ ፔቴ"ና ሙኪ ጳዴኔ።

27 ዓሲ ፔቴ"ና ሐይቂ፡ ዬካፓ ጋፒንሢ ዎጌም ሺኣካንዳጉዳ ጌይንቴያኬ።

28 ዬያጉዳ ኪሪሰቶሴ ሚርጌ ዓሶኮ ጎሞ ጌኤሻ"ኒ ፔቴ"ና ሐይቂ፤ ላሚ ዓሲኮ ጎሞ ፔ ዑፃ ማሃኒቴዎንቴ ጉሙርቂ ዒዛ ካፓዞንሢ ሃይቢፓ ዓውሳኒ ላሚሣ ዒዚ ሙካንዳኔ።

10

1 ሙሴኮ ዓሶ ዎይሃ ዎጋ" ሃጊ ሙካንዳ ኮዢ ባኮኮ ኮኣኪንሢ ማዓንዳኣፓዓቴም ጎኔ ዬያ ኮዢ ባኮቴዎሴ፤ ዬያር ሌዓ ሌዓ ቢያ ዎዴ ያኦሲም ዒንጊንታ ባካ ዒንጋ ዓሶ ጌኤሽ"። ፒዚሳኒ ዳንዳዑዎሴ።

2 ዬይ ዎጋ" ዎንዴ ጌኤሽ"። ፒዚሳኒ ዳንዳዓያ ማዒቴ ዔያታ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ሐሼ"ያ ናንዳንቴኬ፤ ዎይቴ ጌዔቴ ካኣዢር ጌላ ዓሳ ላሚሱዎ ጎይሢ ጎማፓ ጌኤሽኬያ ማዓንዳሢር ዔያቶ ዒኖይዳ ጎሜ ዔያቶኮ ባኣያ ማዒሢ ዔያቶም ዔርታንዳኔ።

9:21 ሌዊ. ዓኬ 8:15። 9:22 ሌዊ. ዓኬ 17:11። 9:28 ዒ.ሲ. 53:12።

3 ዬይ ያኦሲም ዒንጎ ባካ ጋዓንቴ ሌዖይዳ ሌዖይዳ ዔያቶኮ ጎሞ ጳቂሣያኩ።

4 ዎይቲ ጌዔቴ ጌማቶ ዚዮና ዋኣሮናኮ ሱጉፃ ጎሜ ጌኤሻ"ኒ ዳንዳዑዋኣሣረኩ።

5 ዬያሮ ኪሪሰቶሴ ዓጮ" ሙኬ ዎዶ"ና፡- «ኔኤኒ ኔኤም ዒንጎ ባኣዚ" ኮይባኣሴ፤ ጋዓንቴ ኔ ታኣም ዓሲ ዑሣ ዒንጌኔ።

6 ኔኤም ሚቺ ዒንጎ ባኮና ጎሜ ጌኤሻ"ኒ ዒንጎ ባኮናኣ ኔ ዎዛዲባኣሴ፤

7 ዬማ"ና ታ፡- ታ ያኣዛሣ! ማፃኣፖይዳ ታ ዛሎ" ፃኣፒንቴሣጉዲ ኔ ማሊዎ ኩንሣኒ ሃይሾ ታ ሙኬኔ» ጌዔኔ።

8 ዎጋ" ዬይ ማዲንታንዳጉዲ ዓይሣቴያ ዒዚ ጋዓንቴ ቤርታ፡- «ያኦሲም ዒንጎ ዳማ ዳማ ባኮንታ ሚቺ ዒንጎ ባኮ፡ ዬያጉዲ ሃሣ ጎሞ ዛሎ" ዒንጎ ባኮዋ ኔ ኮይባኣሴ፤ ዬያና ሃሣ ኔ ዎዛዲባኣሴ» ጌዔኔ።

9 ዬካፓ ሃሣ፡- «ሐይሾ፡ ኔ ማሊዎ ኩንሣኒ ታ ሙኬኔ» ጌዔኔ፤ ዬያይዲ ላምዓሱ፡ ያኦሲም ዒንጎ ጎይዖ ቤዘ ጌልዛኒ ቤርታ ያኦሲም ዒንጎ ጎይዖ ላኣሜኔ።

10 ዬሱስ ኪሪሰቶሴ ፔ ዑዖ ላሚ ዒንጊንቴዎ ጎይሣ ፔቴ"ና ያኦሲም ዒንጎ ባኣዚ" ማሃ ሺኢሹሣሮ ኑኡኒ ያኦሲም ዳማዴያ ማዔኔ፤ ዬኖ ያኦሲ ዒ ማዲንዳጉዲ ኮዔ ማሊዎኩ።

11 ፔቴ" ፔቴ" ዓይሁዶ ዓሶኮ ቄኤሳ ጎሜ ጌኤሻ"ኒ ዳንዳዑዋ ዬንሣ ዒንጊዎንሣ ሲያ ኬሊ" ዒንጊ ዒንጊ ዓቱዎዎ ማዳኔ።

12 ኪሪሰቶሴ ጋዓንቴ ናንጊና ዒንጊንቴያ ማዓ፡ ዒንጊዎ ፔቴ"ና ዒንጊሰካፓ ያኦሲ፡ ዳዳሣኮ ሚዛቆ ዛላ" ቦንቺንቴ ዳዔኔ።

13 ዬማፓ ዓርቃዖ ዳንዲ ዒዛኮ ሞርኮ ያኦሲ ዒዛ ባሺሳንዳያ ሄላ"ንዳኣና ዒኣካ ዳዒ ዒ ካፓኔ፤

14 ዓይጎሮ ጌዔቴ ያኦሲም ዳማዴዘንሣ ፔቴ"ና ያኦሲም ዒንጎ ዒንጊዎ ዛሎ"ና ናንጊና ዔያቶ ዒ ጌኤሺ"፡ ፒዚሴሣረኩ።

15 ዓያኖ ጌኤዣ ዬያ ባኮ ዛሎ" ኑም ማርካዲዖ ቤርታዲ፡-

16 «ዬካፓ ታ ዔያቶና ዎላ" ጫኣቃንዳ ጫኣቁማ ያዲኬ፤ ታኣኮ ዎጎ ዒና" ታ ዔያቶኮ ጌሣንዳኔ፤

ማሊዎይዳኣ ታ ዔያቶኮ ፃኣፓንዳኔ።»

17 ሃሣ፡-

10:5 ዓይኑ. 40፡6-8። 10:11 ኬሲ. ማፃ 29፡38። 10:13 ዓይኑ. 110፡1። 10:16 ዔር. 31፡33።

«ዔያቶኮ ጎሞንታ ፑርቶ ማድ"ንታ ሓካፓ ሴካ ታ ጳቂሣዓኬ»
ጎዳ ጋዓኔ፤ ጌዔኔ።

18 ዬያሮ ጎሜ ጌኤሽኬሣኮ ጊንፃ ጎሜ ጌኤሻ"ኒ ያኦሲም
ዒንጊንታ ዒንጊሣ ዓታንዳኔ።

ያኦሲ ባንሣ ኑ ሙካንዳያ ኮይሳያ ማዒያ

19 ዓካሪ ታ ዒሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ዬሱሴ ሱጉያ ዛሎ"ና ያኦሲም
ዑሣ ዓኣዴ ደማዴ ጋሬሎ ጌልዛንዳ ጉሙርሳ ባኣዚ" ኑ ዴንቄኔ፤

20 ኑኡኒ ጌላንዳሣ' ጎኦቦ ዓፒሎይዴና ጌይፃ፣ ዒዛኮ ዑያ ጌዴና
ዒ ኑም ቡሎ"፣ ዓኪ ሃሣ ናንጊና ናንጋያ ማዔ ጎይያናኬ።

21 ያኦሲ ማኣር፣ ጫሪንጮሲዳ ቢታንቶ ዓኣ ዴኤፒ ቄኤሴ ኑኡኮ
ዓኣኔ፤

22 ዬያሮ ኑኡኮ ፑርቶ ዒና" ጌኤሽካንዳጉዲ ዒና" ፑጨንጉቴ፣
ዑያዎ ኑኡኮ ጌኤሽ ዋኣሣና ማሰጉቴ፣ ፒዜ ዒናና ሃሣ ጎኔ
ጉሙርቁሣና ያኦሲ ባንሣ ኑ ሙኮም።

23 ኑም ሃጊ ማዓንዳ ዎዞ" ቃኣሎ" ዒንጌ ያኣዛሣ'
ጉሙርቁንታያ ማዔሣረ ሃሣ ኑ ጉሙርቁ ማርካዳ፣ ሃጊ ማዓንዳ
ዎዞ" ደዲሺ ኑ ዓርቆም።

24 ናሹሞና ኮሺ ማዳ ማዲሣና ጴጪ ኑ ናንጋንዳጉዲ ፔቴ"ይ
ባጋሣ ጴቻያ ማያንጎ።

25 ቢያ ዎዴ ዎላ" ኑ ካኣሚ ካኣሚ ዎሊ ኑ ደዲሾም፤ ጋዓንቴ
ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ ማዳ ጎይያ ኑኡኮ ዎላ" ቡኪንታ ቡኪንቶ ኑ
ሃሺ"ባኣያታቴ ቃራኬ፤ ጎዳኮ ሙኮ ኬላ" ዑኬሣ ዒንሣ
ዛጋያታሣረ ዬያ ባኮ ዑሣ ዓኣዴ ማዲዎቴ።

26 ጎኔ ማዔ ባኮ ኑ ዔሬሣኮ ጊንፃ ዔሬያ ኑ ጎሜ ማዳቴ ሃካፓ
ሴካ ጎሜ ዛላ ያኦሲም ዒንጊንታንዳ ባኣዚ" ዓይጌያ ኑም ባኣሴ።

27 ጋዓንቴ ኑና ካፔሣ ሃጊ ሙካንዳ፣ ዒጊቻ ያኦሲኮ ዎጊያና
ዒዛ ዒፃ ሞርኮ ዒ ሚቻንዳ ዒጊቻ ዴኤፖ ታሞናኬ።

28 ሙሴ ዎጎ ዳሴ ዓሲዳ ላምያ ሓንጎ ሃይሦ ዓሲ ማርካዳቴ
ሃሺ"ሣ ባኣያ ዬያ ዓሣ ዎዎድኔ።

29 ዬይ ያዲ ማዓያ ማዔቴ ያኦሲ ናዓሣ ቦሃሣ፤ ሃሣ ያኦሲም
ደማዴ ጫኣቁሞ ሱጉያ ፓሡዎ ባኣዚ" ማሃ ዛጌሣ፤ ጊንሣ ሃሣ
ኮሹሞና ዒንጊንጉቴ ዓያኖ ጫሽኬሣ ዎማዲ ፑርታ ዎጌ ሄላ"ንዳያ
ዒንሣም ማላይ?

10:17 ዔር. 31፣34። 10:22 ለዊ. ዓኬ 8፣30፤ ሂዚ. 36፣25። 10:27 ዒሲ.
26፣11። 10:28 ላሚ. ዎማ 17፣6፤ 19፣15። 10:29 ኬሲ. ማፃ 24፣8።

30 ዎይቲ ጌዔቴ፦ «ኮሜ ዔካሢ ታናኬ፤ ኮዎ ታ ማሃንዳኔ»
ጌዔሢ ፆና ማዔቴያ ኑ ዔራኔ፤ ዬያጉዲ ሃሣ፦ «ፆኦሲ ፔ ዴር"ይዳ
ዎጋንዳኔ» ጋዓኔ።

31 ናንገና ናንጋ ፆኦዛሢና ዎገንቲሢ ሚርጌ ዒጊቻያኬ።

32 ፖዓ ዒንሢሞ ፖዔሢኮ ገንፃ ሚርጌ ሜቶ ዒንሢ ዔኬ፥
ዳንዳዒ ዓኣሢ፥ ዬንሢ ሴርታኦ ዎደ"ንሢ ማሊ ጳቂሁዋቴ።

33 ፔቴ" ፔቴ" ዎዴና ዓሲ ሴርቲዳ ዒንሢ ጫሽኪንቴኔ፤ ሚርጌ
ሜቶዎ ዒንሢ ዛጌኔ፤ ሃሣ ዬያጉዴ ሜታሢ ሄሌ" ዓሶና ዎላ" ፔቴ"
ማዒ ዔያቶ ሜታሢ ዒንሢያ ዔኬኔ።

34 ዒንሢ ሻሼ ኮሺ፥ ሃሣ ቢያ ዎዴ ናንጋ ቆሎ ጫሪንጮይዳ
ዓኣሢ ዔሬሢረ ቴኦቴ ዓሶ ሚጫንቲ ዒንሢ ማኣዴ"ኔ፤ ቆላ"
ዒንሢኮ ቡሪንቲ ዔውቴ ዎደ"ና ዎዛና ዒንሢ ዬያ ገቢ" ዳንዳዔኔ።

35 ዓካሪ ዬያ ዒንሢ ማዴሢ ዛሎ" ዒንጎንደ ዴኤፖ ባኮ ዳንቃኒ
ጉሙርቂ ዒንሢ ጫርቃ ጫርሹዎ ሃሺ"ፖቴ።

36 ፆኦሲኮ ማሊፆ ኩንሢ፥ ፆኦሲ ዒንሢሞ «ዒንጋንዳኔ» ጌዒ
ጫኦቂ ባኮ ዳንቃኒ ደዳንዳያ ዒንሢሞ ኮይሳኔ።

37 ዓይጎሮ ጌዔቴ፦

«ሙካኒ ኮይሳሢ ዳካ" ዎዴኮ ገንፃ ሙካንዳኔ፤
ኔገንዳዎሴ፤

38 ዲሎ" ዓሲ ጋዓንቴ ጉሙርቂሢና ሹምፖ ዳንቃንዳኔ፤
ገንሢሞ ሎኦሹቴ ጋዓንቴ
ዬይ፥ ታና ዎዛሳያቴዎሴ»

ጌይንቲ ፃኦፒንቴኔ።

39 ጋዓንቴ ኑኡኒ ጉሙርቂ ዳቃ ዓሶ ዛላ" ማዔያኬ፤ ገንሢሞ
ሎኦሺ ባይቃ ዓሶ ዛላ" ማዔያቴዎሴ።

11

ጉሙርቂሢ

1 ጉሙርቂሢ ጌይሢ ሃጊ ማዓንዳ ዎዛ ጌሢ ኑ ካፓ ባኮ ኑ
ዳንቃንዳያታሢ ዔሪሢ፤ ሃሣ ኑ ዛገባኦ ባኮ ዓኣያ ማሂ ዛገሢኬ።

2 ሴርታኦ ዓሶም ማርካዲንቴሢ' ዔያታ ጉሙርቂሢሮኬ።

3 ሳፆንታ ጫሪንጮንታ ገዳ" ዓኦ ባካ ቢያ ፆኦሲ «ማፆንጎ»
ጌዔሢና ማኸንቴያ ማዔሢ ኑ ዔራሢ ጉሙርቂሢናኬ፤ ዬያሮ ኑም
ሃሢ ጴዳ ባካ ቢያ ጴዳዎ ባኦዚ"ዳፓ ማኸንቴሢ ዬያና ኑ ዔራኔ።

10:30 ላሚ. ዎም 32፥35-36። 10:38 ዒምባ. 2፥3-4። 11:3 ማኸ. ማፃ
1፥፤ ዓይኑ. 33፥6-9፤ ዮሐ. 1፥3።

4 ዓኣቤኤሌ፡ ቃኣዔኤሌ ጾኦሲም ዒንጌ ዒንጊያይዳፓ ባሻያ ጾኦሲም ዒንጌህፒ ጉሙርቁሂናኬ፤ ጾኦሲ ዓኣቤኤሌ ዒንጌ ዒንጊያ ዋዛና ዔኬ ዎድ"ና ዓኣቤኤሌ ጉሙርቁያና ሂሎ" ማዔህ ማርካዲንቴኔ፤ ዓኣቤኤሌ ሓይቄያ ማዔቴያ ሃሎ" ሄላ"ንዳኣና ዒዛኮ ጉሙርቁያ ዛሎ"ና ዒ ኬኤዚ ኬኤዚ ዓኣኔ።

5 ሄናኬ ሃይቢ ሃይቁዎጉዲ ሌካ ጫሪንጮ ዔውቴህ ዒ ጉሙርቁሂሮኬ፤ ጾኦሲ ዒዛ ዔኬህረ ዒ ጴዲባኣሴ፤ ዒ ዔውታንዳሂኮ ቤርታ ጾኦሲ ዒ ዎዛሴያ ማዔህ ማርካዲንቴኔ።

6 ጉሙርቁሂ ባኣንቴ ጾኦሲ ዎዛሳኒ ዳንዳዒንቴዎሴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ጾኦሲ ባንህ ሙካህ ጾኦሲ ዓኣያ ማዔሂና ዒዛ ዒናፓ ኮዓዛንህም ዒ ዒንጋንዳ ባኣዚ" ዓኣህ ጉሙርቆንዳያ ኮይሳሂሮኬ።

7 ሃጊ ጴዲባኣ ባኮሮ ጾኦሲ ላቲ" ዒዛም ኬኤዜ ዎድ"ና ሮሄ ጾኦሲ ዒጊጪሂና ማኣሮ ዓሶ ደቁሻኒ ዎኣያ ካኣሚሎ ኮሼ"ህ ጉሙርቁሂናኬ፤ ዬያ ጉሙርቁያና ዓጮ" ዓሶ ቢያ ደቢንቴያ ማሂ ዒዚ ሃሼ"ኔ፤ ጉሙርቁያና ጴዳ ሂሎ"ሞዎ ዒ ዴንቄ።

8 ዓብራሃሜ ፔ ዓጪ ማሂ ዔካንዳ ቤዘ ዓኣዳንዳጉዲ ጾኦሲ ዒዛ ዔኤሌ" ዎድ"ና ዓንኮ ዓኣዳቴያ ዔሪባኣያታያ «ዔኤዔ» ጌዒ ዓይሂንጎት ዓኣዳሂ ጉሙርቁሂናኬ።

9 ሓህ ዒዛጉዲ ሃጊ ማዓንዳ ዎዘ" ዴንቃንዳ፡ ዪሳኣቄና ያይቆኦና ዎላ" ሃጋኣ ዎዛ ማሂ ዒንጎና ዓጪ"ሎይዳ ሙኬ ዓሲ ማዒ፡ ዓፒላና ማዢንጎቴ ማኣሮይዳ ዒ ናንጌህ ጉሙርቁሂናኬ።

10 ዓይጎሮ ጌዔቴ ዶዲ ቦኣኮሎና ማዢንጎቴ፡ ጾኦሲ ማዢንጎቴ ዓርቁ ማዢ ካታሞ ዒ ካፓያታሂሮኬ።

11 ዓብራሃሜ ዎዚ ጋርቹያ ማዔቴያ ሃህ ሳኣራ ዘኣኮ ማዔቴያ ሃጊ ማዓንዳ ዎዘ" ዒንጌህ ጉሙርቁንታያ ማሂ ዒ ዛጌሂሮ ጉሙርቁሂና ናይ ዓዶ ማዔኔ።

12 ዬያሮ ዬያ ሃይቁያጉዲ ማዔ፡ ዓብራሃሜይዳፓ ጫሪንጮ ዡጎህሂጉዲ ሚርጌያ ሃህ ባዘ" ዓጫ ዓኣ ፓይዲንቴዎ ማኣሻሎጉዳ ዲቢ ዜርሂ ዒዛይዳፓ ኬሰኬ።

13 ዬያታ ቢያ ሓይቁሂ ጉሙርቆ ጎይህ ዓኣጾኬ፤ ጾኦሲ ዔያቶም ዒንጋኒ ጫኣቄ ጫኣቁም ባኮዎ ዔያታ ዴንቁባኣሴ፤ ጋዓንጎ ሃኬና

11:4 ማዢ. ማፃ 4፡3-10። 11:5 ማዢ. ማፃ 5፡21-24። 11:7 ማዢ. ማፃ 6፡13-22። 11:8 ማዢ. ማፃ 12፡1-5። 11:9 ማዢ. ማፃ 35፡27። 11:11 ማዢ. ማፃ 18፡11-14፤ 21፡2። 11:12 ማዢ. ማፃ 15፡5፤ 22፡17፤ 32፡12።

ዛጊ፡ ዓዳ" ዴንቁያ ማሂ ዔያታ ዋዛጴኔ፤ ሳያይዳኣ ሾኦቹ ሃሣ ሙከራ ዓሲ ማዕያታሂያ ዔያታ ዔሪ ማርካጴኔ።

14 ያዲ ጌዒ ማላ ዓሳ ዔያቶም ማዓ ዓጪ ዓኣያ ማዕም ዔያታ ካፓያታሂ ዔርታኔ።

15 ዬና፡ ዔያታ ዋንዴ ሃሺ" ከሰከ ዓጩሎ ሄኤዶ ጳቂሂ ማላያታቴ ዒዞ ባንሂ ማዒ ዴንዳንዳያታዎከ።

16 ሃሂ ጋዓንቴ ባሼ ማዕያ፤ ሃሣ ጩሪንጩይዳ ዓኣ ዓጮ" ዔያታ ጳቂሂ ማላኔ፤ ዬያፓ ዔቁያና ያኦሲ ዔያቶም ካታማ ጊኢጊሼሂረ «ኑ ያኦዛሂ» ጌዒ ዔያታ ዔኤሌ"ቴ ዒዞ ቦርሳያቴዋሴ።

17 ዓብራሃማ፡ ዋይታቴያ ዛጋኒ ያኦሲ ማጴ ዋደ"ና ዒዚ ዪሳኣቁ ያኦሲም ዒንጎ ባኣዚ" ማሂ ዒንጌሂ ጉሙርቂሂናከ፤ ሃጊ ማዓንዳ ዋዞ" ዴንቁ፡ ዓብራሃማ ፔኤኮ ፔቴ" ናዓሂ ጎኔ ሹካኒ ዒማ"ና ጊኢጌኔ።

18 ዬይ ናዓሂ «ኔ ዜርፃ ዪሳኣቁ ሱንያና ዔኤሌ"ንታንዳኔ» ያኦሲ ዒዛም ጌዔሂከ።

19 ያኦሲ ሃይቁ ዓሳ ሃይቢዳፓ ዔቁሳኒ ዳንዳዓሂ ዓብራሃማ ጉሙርቂሂረ ዒማ"ና ዪሳኣቁ ሃይቢዳፓ ዔቁያ ማሂ ዒ ዛጌኔ።

20 ዪሳኣቁ ሃጊ ማዓንዳ ባኮ ማላ ያይቆኦና ዔኤሳዋና ዓንጃሂ ጉሙርቂሂናከ።

21 ያይቆኦ ሓይቃኒ ዑካዎ ዮሴፔ ናኣቶ"፡ ፔቴ" ፔቴ"ሂ ዓንጃሂ ሃሣ ዒ ኮኦላ"ዲ ሃንታ ኮኦሎ"ና ዔቁ ያኦሲም ዚጌሂያ ጉሙርቂሂናከ።

22 ዮሴፔ ሃሣ ሓይቃኒ ዑካዎ ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ዔያታ ጊብፄ ዓጮ"ይዳፓ ከሰካንዳያ ማዒ ያ ከኤዜሂ ሃሣ ዒዛኮ ማጌያ ዔያታ ዋዳ"ንዳቴያ ዓይሄሂ ጉሙርቂሂናከ።

23 ሙሴ ሾዔ ዓሳ፡ ዒ ሾይንቴ ዋደ"ና ሚዛጲ ናይ ማዕሂ ዛጋያ፡ ካኣቴ ዓይሄ ዓይሂያ ዒጊጩዋዎ ሃይሦ ዓጊኒ ዒዛ ዓኣቹሂ ጉሙርቂሂናከ።

24 ሙሴ ዒማ"ና ዲጩሂኮ ጊንዮ፡- «ጊብፄ ዓጮ" ካኣቴኮ ናዎ ናኣዚ"» ጌይንቴ ዔኤሌ"ንቴያ ዒፄሂ ጉሙርቂሂናከ።

11:13 ማዢ. ማፃ 23፡4፤ 1ካኣቶ". ማ 29፡15፤ ዓይኑ. 39፡12። 11:17 ማዢ. ማፃ 22፡1-14። 11:18 ማዢ. ማፃ 21፡12። 11:20 ማዢ. ማፃ 27፡27-29፤ 27፡39-40። 11:21 ማዢ. ማፃ 47፡31—48፡20። 11:22 ማዢ. ማፃ 50፡24-25፤ ከሲ. ማፃ 13፡19። 11:23 ከሲ. ማፃ 2፡2፤ 1፡22። 11:24 ከሲ. ማፃ 2፡10-12።

25 ዒዚ ዳካ" ዎዳሮ ጎሜ ማዲ ማዲ ዳንቆ ዎዘ"ይዳፓ ባሽ
ያኦሲ ዳሮ"ና ዎላ" ሜቶ ዔካኒ ኮዔኔ።

26 ሐጊ ዒዛም ዒንጊንታንዳ ባኮ ዒ ዔሬሢሮ ጊብፃ ዓጮ"
ቆሎ"ይዳፓ ባሽ ሜሲሔ ዛሎ"ሮ ቦሂንቲፃ ባሽ ቆሎ ማዔሢ ዒ
ዛጌኔ።

27 ዒዚ ሃሃ ካአቲኮ ጎሪ"ንቶ ዒጊጩዎፃ ጊብፃ ዓጮ"ይዳፓ
ኬሰኬሢ ጉሙርቁሢናኬ፤ ጴዲዎ ያኦዛሢ ዳንቁያ ማሃ፥ ዒ ፔ
ማሊያና ደዳኔ።

28 ቶይዶ ናአቶ" ዎዳንዳጉዲ ዒማ"ና ዓይሢንቴ ከኢታንቻሢ
ዒሰራዔኤሌ ዓሰኮ ቶይዶ ናአቶ" ዎዳዎጉዲ ዑሃ ዓኦዲያ ዎጎና
ካሮ" ዑፃ ሱጉያ ፑጩያ ዎጎዎ ዒ ኩንሢሢ ጉሙርቁሢናኬ።

29 ዒሰራዔኤሌ ናአታ" ፃኦዲ ሰዓይዳ ሃንቶጉዲ ሃንቲ ዘቄ
ባዘ"ና ፒንቁሢ ጉሙርቁሢናኬ፤ ጊብፃ ዓሰ ጋዓንቴ ዔያቶጉዲ
ፒንቃኒ ማሌ ዎዶ"ና ቢያሢ ዎአፃና ሙይንቴኔ።

30 ዒሰራዔኤሌ ዓሰ ዒያርኮ ካታሞኮ ሹጮና ኬልቁ ዲርቆና
ዲሮ ዙሎ" ላንካይ ኬሊ" ሺሬሢኮ ጊንፃ ዬያ ዲር ዔያታ ደይሰሢ
ጉሙርቁሢናኬ።

31 ዘአዛ ኮአማ፥ ሬዓባ ጎፃዛ፥ ዒሰራዔኤሌይዳፓ ሙሮ" ሙኬ
ዓሰ ሸኦቹንሢ ዔኪፃና ያኦሲም ዓይሢንቴዎ ዓሰና ዎላ" ሓይቁዎፃ
ዓቲ"ሢ ጉሙርቁሢናኬ።

32 ዓካሪ ዬካፓ ዑሃ ታ ዎዚ ጎፃንደይ! ጌዲዮኔ፥ ባርቄ፥
ሶምሶሜ፥ ዮፕታኦሃ፥ ዳውቴ፥ ሰሙዔኤሌንታ ያኦሲ ማሊያ ኬኤዛ
ዓሰንታ ዛሎ" ታ ኬኤዚ ጋፒሳኒ ዳንደዑዎሴ።

33 ዔያታ ጉሙርቁሢና ካአቶ" ያልዚና ባሽኔ፥ ፒዜ ዎጊሢና ዓሰ
ዎይሢኔ፥ ያኦሲ ዔያቶም ዒንጌ ሃጊ ማዓንዳ ዎዘ" ባኮዎ ዳንቁኔ፥
ዘሶኮዎ ዳንጎ ዓይሢኔ፤

34 ታሚ ዎልቁያ ባሽኔ፥ ጩንቾ ዓፓሮና ሓይቁያይዳፓ ቶሌ"ኔ፥
ላቢ"ፃፓ ደዳኔ፥ ያልዚና ዔርቴያ ማዔኔ፥ ዔያቶ ያላኒ ሙኬ
ሞርኮኮ ፖኦሊሶ ዳውሴኔ፤

35 ላኦላ ፔኤኮ ሓይቁ ዒጊኖ ሓይባፓ ዔቁም ዳንቁኔ። ማሌ"
ዓሰ ሃይቢፓ ዔቁ ባሽ ናንጊ ዳንቃንዳኔ ጌዒ ዲማ ዲማ ማቶ
ዔኬኔ፤ ዬያይዳፓ ቶሊ" ሜታ ባኦያ ናንጋኒያ ኮይባኦሴ።

11:27 ኬሲ. ማፃ 2፥15። 11:28 ኬሲ. ማፃ 12፥21-30። 11:29 ኬሲ.
ማፃ 14፥21-31። 11:30 ዒያ. 6፥12-21። 11:31 ዒያ. 2፥1-21፤ 6፥22-25።
11:32 ሱኦጎ. ማ 6፥11—8፥32፤ 4፥6—5፥31፤ 13፥2—16፥31፤ 11፥1—12፥7፤
1ፋሙ. 1፥1—1ካኦቶ. ማ 2፥11። 11:33 ዳኦኔ. 6፥1-27። 11:34 ዳኦኔ.
3፥1-30። 11:35 1ካኦቶ. ማ 17፥17-24፤ 2ያኦሲ. ዓሃኬ 4፥25-37።

36 ፔቴ" ፔቴ" ዓሳ ዓሲኮ ዓማሊ" ማዒ ዢራፓና ጳርቂንቴኔ፤
 ሃንጎታታ ሃሃ ዓንጊ ዱጻና ቱኡቴ ቱኡሲ ማኣሪ ጌሌኔ፤
 37 ሹቸናኣ ዲይንቴኔ፤ ማጋዜ ጌይንታ ዓንጎና ሄኮ ጳሊ"ንቴኔ፤
 ጩንቸ ዓፓሮናኣ ጫርጊንቴ ሃይቄኔ፤ ማራይና ዋኣሪናኮ ዒልዒ
 ማይንቴ ሜታዲ ሃንቴኔ፤ ማንቆ ሃሃ ቤሲባኣ ዓሲያ ማዒ ሃንቴኔ፤
 38 ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ"ይዳ፤ ዲኮ"ይዳ ሃሃ ጴኔ ዔቴንታ
 ዛሬንታይዳ ዋርቂ ዋርቂ ሃንቴኔ፤ ዬያሮ ዓጫ" ዔያቶም ኮይሳ ቤሲ
 ማዒ ጴዲባኣሴ።
 39 ዬያታ ቢያ ፔ ጉሙርቂፆና ማርካዲንቴያታቴያ ዔያቶም
 ዒንጊንቴ ሃጊ ማዔ ዋዘ" ጋዓንቴ ዔያቶይዳ ዴንቄይ ባኣሴ።
 40 ያኦሲ ኑም ዑሃ ዓኣጴ ኮሺ ማዔ ባኣዚ" ጊኣጊሼሢሢሮ ዔያታ
 ኑኡና ዋላ" ማዓንዳኣፓዓቴም ዔያቶና ሌሊ ያኦሲ ማሊፆ
 ኩማያቴዋሴ።

12

ያኦሲ ኑኡኮ ዓደ ማዒፆ

1 ዬያጉይ ሻኣሪ ማዔ፤ ማርጌ ማርካ ኑኡኮ ዓኣሢሮ ኑኡኒያ
 ኬዲ ኑም ማዔ ባኮ ቢያ፤ ሃሃ ኑና ቱኪ" ዓርቂ ጎሞይዳፓ ዲማዲ
 ኑኡኮ ቤርታ ዓኣ ጳኮ ጊቢ" ዳንዳዒሢና ደዲ ኑ ጳሽኮም።
 2 ኑ ጳሽካንዳሢያ፡- ኑኡኮ ጉሙርቂፆኮ ካራ ማዔሢና ኩንሢያ
 ማዔ፤ ዬሱሴ ዛጊኬ፤ ሃጊ ዒ ዴንቃንዳ ዋዘ"ሮ ፑርቶ ዓሶ ሱፆ
 ሚያይዳ ዓኣ ዳውሲንቶ ሃይቦ" ዔኤቢ ማሂ ዛጉዋፆ ሃሃ ዒኢካ ዒ
 ሃይቄ ሃይቦ"ና ሜታሢና ጉቤ ዳንዳዒ ያኦሲኮ ካኣቴም ያይቶ
 ኬሰከ፤ ዒዛኮ ሚዛቆ ዛላ" ቦንቸና ዴዔ።
 3 ዓካሪ ዒንሢ ቶኦዛዲዋያ ሃሃ ሃጊ ማዓንዳ ዋዛባኣ ዓሲጉዲያ
 ማዒፖቴ፤ ጋዓንቴ ዬያ ቢያ ጎሞ ዓሳ ዒዛ ዒዒ ማዴ ባኮ ጊቢ"
 ዳንዳዔ፤ ዬሱሴ ዛጉዋቴ።
 4 ዒንሢ ጎሚ ዒዒ፤ ሃይቢ ሄላ"ንዳኣና ማሹምቦ ዓርቂባኣሴ።
 5 ያኦሲ ዒንሢ ፔኤኮ ናኣቶ" ማሂ፡-
 «ታ ናዓሢዮ! ጎዳ ጎራ" ጎሮ" ቦሂፖ፤
 ዒ ኔና ሜቶና ጎራ" ዋዶ"ና ሃጋኣ ዋዛ ባኣያ ማዒፖ፤
 6 ዓይጎሮ ጌዔቴ፡- ጎዳ ፔ ናሽካሢ ጎራ"ኔ፤
 «ፔ ናይ ማሂ ዛጋሢያ ዒ ፀንቃኔ»
 ጌዒ ዘሬ ዘሮ" ዒንሢ ዋሌ"ኔ።

11:36 1ያኦሲ. ዓሃከ 22፥26-27፤ 2ያኦሲ. ዓሃከ 18፥25-26፤ ዔር. 20፥2፤ 37፥15፤
 38፥6። 11:37 2ካኣቶ". ማ 24፥21። 12:6 ኮኣከ. 3፥11-12።

7 የኦሲ ዒንሢ ፔኤኮ ናይ ማሂ ዛጋሢሮ ዒዚ ሜቶና ዒንሢ ጎራ" ምድ"ና ጊቢ" ዳንደዑዋቱ፤ ዓዳ ጎሪ" ጳርቁዋ ናይ ዓኣ?
 8 ናኣቶ" ማዕዘንሢ ዔካ ሜታሢ ዒንሢ ዔኩዋያ ማዕቲ ዓሌ" ናይ ዒንሢ ማዓንዳኣጋዓቲም ሾዖና ናይቲዋሴ።
 9 ዬይ ዓታዛ፡ ኩና ቢያሢ ጎሪ" ፀንቃ፡ ኩና ሾዔ ዓደንሢ ዓኣኔ፤ ያዲ ማዕቲያ ኩ ዔቶ ቦንቻኔ። ዓካሪ ሸምፖና ናንጋኒ ኩኩሶ ዓያኖ ዓዳሢም ባሼ ዓይሢንታንዳያ ኩም ኮይሱዋዓዳ?
 10 ኩ ዓደንሢ፡ ዔቶቶም ኮሺ ማዒ ጴዳ ጎይያ ዳካ" ምዴም ኩና ጎሪ" ፀንቃኔ፤ የኦሲ ጋዓንቴ ዒዛና ምላ" ኩ ኤኤሺ ማዓንዳጉዲ፡ ኩና ማኣዳ" ባኣዚ"ሮ ሜቶና ኩና ፀንቃኔ።
 11 ጎሪ" ፀንቆ ፀንቃ ቢያ ዒማ"ና ያዩሳያኬ፡ ምዛሳያቲዋሴ፤ ጊንፃፓ ጋዓንቴ ጊቢ" ዳንደዒ ዔሬ ዓሶም ኮሹሞ ኩሜ፡ ዒሉ"ሞ ናንጊ ጴዲሻኔ።

ዘሮና ላቲ"ሢና

12 ዬያሮ ዒንሢ ዓያኖ ዛሎ"ና ላቤ" ላቢፃፓ ደዱዋቲ።
 13 ምቦ" ማዕሢ ዳቁ ፒዛንዳጉዲ ማዓንዳኣጋዓቲም ፔቶ ዣኣሉዋጉዲ ዒኖ" ዒንሢኮ ፒዜ ጎይሢ ዔኪ ዓኣደዋቲ።
 14 ዓሲ ቢያና ኮሺ ናንጋኒ ማሉዋቲ፤ የኦሲም ደማዴያ ማዓኒያ ደዱዋቲ፤ ዓይጎሮ ጌዔቲ የኦሲም ደማዲባኣ የኦኒያ ዒዛ ዛጋኒ ደንዳዑዋኣሢሮኬ።
 15 ዒንሢዳፓ ያጊዳኣ የኦሲ ኮሹሞና ዒንጋ ዒንጊፃ ፓጪ ጴዲዋጉዲ ዒንሢና ዔሩዋቲ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ዓይጎ ዓሲያ ዒንሢ ባኣካ" ጫንቃ ሚሢጉዲ ማዒ ኬሰኪ ዒንሢ ሜታሱዋጉዲና ሚርጌሢ ፑርቲሱዋጉዲ ዒንሢና ዔሩዋቲ።
 16 ዒንሢ ባኣካ" ፔቲ"ና ሙዖ ሙኡዚ"ሮ ጌዒ ቶይዴሞ ሻንቼ፡ ዔኤሳዎጉዲ ዳቢንታያ ሃሣ ጊንሣ የኦሲ ቦንቼሱዋያ ማዕ ዓሲ ጴዲዋጉዲ ዒንሢና ዔሩዋቲ።
 17 ጊንፃፓ ዔኤሳዎ ዓንጅ ዔካኒ ኮዔ ምድ"ና ዓንጅ ዒዚ ላኣጊንቴሢ ዒንሢ ዔራኔ፤ ምዚ ዒ ዩኤኪ ዩኤኪ ዩዩ ዓንጅ ደዲ ኮዔቲያ ዴንቃኒ ዒ ዳንደዒባኣሴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቲ ዒ ቤርታ ዳቤ ዳቢንቶ ቡኡዖንዶ ካራ ዒዛም ጴዲባኣሢሮኬ።

12:12 ዒሲ. 35፡3። 12:13 ኮኣኪ. 4፡26። 12:15 ላሚ. ምፃ 29፡19።
 12:16 ማኸ. ማፃ 25፡29-34። 12:17 ማኸ. ማፃ 27፡30-40።

18 ዲንሢ ኩቻ ዓርቁንታኒ ዳንዳዑዎያ ሃሃ ጊንሢ ታማ" ዔኤታ" ሲና ዲኮ" ሄሊ"ባኣሴ፤ ጌይፃ፡- ቃኣያሢ ሴዞ፡ ዲሞ ሴዞ፡ ዓልጋሢ ዔቆ ሴዞ፡

19 ዛዮ ዑኡዛ ጊንሢ ሃሃ ጌይንታ ባካ ዋይዚንታ ዑኡዛ ዓኣ ሴዞ ባንሢ ዲንሢ ሄሊ"ባኣሴ፤ ዬያ ባኮ ዋይዜ ዓሳ፡- «ሐይፓ ሴካ ማሌ" ባኣዚ" ኑም ከኤዚንቶፓ» ጌይ ሺኢቄ፡፡

20 ዓይጎር ጌዔቴ፡- «ዲኮ" ቆልሞ ሄሊ"ቴታፃ ሹቸና ዲይንቲ ሃይቆንጎ»
ጋዓ ዓይሢፃ ዔያቶም ዳኤፃሢር ዔካኒ ዔያታ ዳንዳዒባኣሢርኤ፡፡

21 ዬካ ጰዳ ባካ ማርጌ ዒጊቻያ ማዔሢር ሙሴታፃ
«ታ ዒጊጩ፤ ጎጋይቄ፤» ጌዔ፡፡

22 ዲንሢ ጋዓንቴ ፃዮኔ ዲኮ" ባንሢ ሙከኔ፤ ዬይያ፡- ባይቁዋ ፆኣዛሢ ካታሞ ማዔ፡ ጫሪንጮ ዬሩሳላሜከ፤ ዒኢካ ዎዛና ቡከንቴ፡ ፓይዲንቱዋ ዲቦ" ከኢታንቸ ባንሢ ዲንሢ ሙከኔ፡፡

23 ሃሃ ሱንፃ ዔያቶኮ ጫሪጮይዳ ፃኣፒንቴ፡ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ሺኢጲፃ ማኣር ዓሶኮ ቶይዶ ማዔ፡ ኪሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሶ ቡከንቶ ባንሢ ጊንሢ ሃሃ ሲያሢሞ ዎጋያ ማዔ፡ ፆኣዛሢና ፆኣሲ ዔያቶ ማፃም ጌዔ ጎይፃ ማዔ፡ ኩዦ ዓሶ ዓያኖና ባንሢ ዲንሢ ሙከኔ፤

24 ሃሃ ፆኣሲና ዓሲናኮ ባኣካ" ዓኣ ዓኮ ጫኣቁሞ ጊኢጊሺ፡ ዬሱሴ ባንሢ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ዓኣሴኤሌ ሱጉፃፓ ባሺ ከኤዞ፡ ጎሜ ጌኤሻኒ ፑጩንቴ ዒዛኮ ሱጉፃ ባንሢ ዲንሢ ሙከኔ፡፡

25 ዬያ ከኤዛ ባኮ ዲንሢ ዒፁዋጉዲ ዲንሢና ዔሩዋቴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዬያታ ሳዓፓ ዔያቶም ከኤዛ ዎዶ"ና ዒዲ ዔያታ ቶሊ" ዓቲባኣያ ማዔቴ፡ ጫሪንጫፓ ኑም ከኤዛሢዲፓ ኑ ሃከቴ ዎይቲ ኑ ቶላ"ንዳይ!

26 ዒማ"ና ዒዛኮ ዑኡዛ ሳፃ ዓጊሢኔ፤ ሃሢ ጋዓንቴ፡- «ሳፃ ሌሊቱዋንቴ ፔቴ"ና ላሚ ጫሪንጫንታ ዎላ" ታ ዓጊሣንዳኔ» ጌዒ ጫኣቄ፡፡

27 ዬይ «ፔቴ"ና ላሚ» ጌይንቴ ባካ ዔርዛሢ ዓጊፁዋ ባካ ዶዲ ናንጋንዳጉዲ ሃሃ ዓጊፃያ ማዔ፡ ማዢንቴ ባካ ባይቃንዳያ ማዔሢከ፡፡

12:19 ከሲ. ማፃ 19፤16-22፤ 20፤18-21፤ ላሚ. ዎማ 4፤11-12፤ 5፤22-27፡፡
12:20 ከሲ. ማፃ 19፤12-13፡፡ 12:21 ላሚ. ዎማ 9፤19፡፡ 12:24 ማዢ.
ማፃ 4፤10፡፡ 12:25 ከሲ. ማፃ 20፤22፡፡ 12:26 ሓጌ 2፤6፡፡

28 ዓካሪ ኑኡኒ ዓገጡዋ ቤዘ፣ ያኑሲ ዋይሣሢ ዳ ጌላንዳሢር
ዒዛ ኑ ጋላቶም፤ ሐሣ ዒ ዋዛዳ ጎይሢ ዒዛ ቦንቺሢና ዒጊጩሢና
ዒዛ ኑ ካኣሽኮም።

29 ዓይጎር ጌዔቴ ኑ ያኑዛሢ ሚቺ ባይዛ ታሚ ማዔሢረኩ።

13

ያኑሲ ዋዛሳ ጎይሢ

1 ቢያ ዋዔ ዋሊኮ ጌርሲ ሃሣ ጌርጉዲ ናሽከንቴዋቴ፤

2 ሾኦቺ፣ ሾኦቺንሢ ዔከሢ ዋሊ"ፖቴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዬያጉዲ
ሾኦቺ ሾኦቺንሢ ዓሳ ዔሩዋያ ያኑሲ ከኢታንቸ ሾኦቺንሢ ዔኩኔ።

3 ቱኡዘ ማኣራ ቱኡቴ ዓሶና ዋላ" ዒንሢያ ቱኡቴ ዓሲ ማዒ
ዔያቶም ማሉዋቴ፤ ሃሣ ዔያቶና ዋላ" ሚታዲያ ማዒ ሚታሢዲ
ዓኣ ዓሶም ማሉዋቴ።

4 ላኣሊ ዔከ ዋላ" ናንጎ ናንጎ ቢያሢ ቦንቻያ ማዖንጎ፤ ዓኒና
ማቸና ዋሊ ጉሙርቁዋያ ማዒ፣ ዋሊ ዔከ ናንጎ ናንጎ ዒኢሶፓ፤
ዓይጎር ጌዔቴ ያኑሲ፣ ዘኣሰካ ኮኦማ ፑርቶ ሱኡኮና ዓኣ ዓሶንታ
ዓኒ ሃሣ ማቸ ማዒዓኣ ዓሶና ላሃ ዓሶዋ ፑርታና ዋጋንዳሢረኩ።

5 ሚኢሽ ፔቶ" ናሽከሢ ሃሹ"ዋቴ፤ ዒንሢኮ ዓኣ ባኮና ዋዛዳ
ናንጉዋቴ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ያኑሲ፡-

«ማሊ ታ ኔና ከኤራዓኩ፤ ሃሻ"ዓኩ» ጌዔኔ።

6 ዬያር ጉሙርቁ፡-

«ጎዳ ታና ማኣዳ"ሢኩ፣ ታ ዒጊጩዓ፤

ዓሲ ታና ዓይጎ ዋኦታንዳይ?» ኑ ጋዓኔ።

7 ቤርታ ዒንሢም ያኑሲ ቃኣሎ" ከኤዘ፣ ዓርና ማዔ ዓሶ
ዋሊ"ፖቴ፤ ዔያቶኮ ናንጎና ዔያታ ማዳ ማዳ"ኮ ዓኣፖ ጳቂሢ ሃሣ
ዔያታ ጉሙርቁ ጎይያ ጉሙርቁዋቴ።

8 ዬሱሰ ከሪሰቶሴ ዘጊኖዋ ሃኖዋ ሃጋ ናንጊና ዓኣ ጎይያማኩ፤
ላኣሚንቴዋሴ።

9 ዲማ ዲማ ዔርቲባኣ ዔርዘ ዔርዘሢና ዲዒንቲ ዔውቲፖቴ፤
ዒና" ኑኡኮ ሙኡዚ" ዲምቤ ካፒሢናቱዋንቴ ያኑሲ ኮሹዋና ዒንጌ
ዒንጊያና ዲዳቴ ቃራኩ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዬያ ሙዖ ዲምቦ ካፔ ዓሶ
ዬይ ዓይጎዋ ማኣዲ"ባኣሢረኩ።

12:29 ላሚ. ዋማ 4፣24። 13:2 ማዢ. ማፃ 18፣1-8፤ 19፣1-3። 13:5 ላሚ.
ዋማ 31፣6፤ 8፤ ዒያ. 1፣5። 13:6 ዓይኑ. 118፣6።

10 ኑኡኮ ስኦሲም ዒንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤሲ ዓኣኔ፤ ጋዓንቲ ዓፒሎና ማዢንቲ ማኣሮኮ ጋሮይዳ ማዳ ቄኤሳ፡ ዬኖ ስኦሲም ዒንጎ ቤዘይዳ ዓኣ ሙያ ዔኪ ሙዓንዳጉዲ ዓይሢንቲባኣሴ።

11 ዓይሁድ ዓሶ ቄኤሶኮ ዑፃሢ ጎሜ ጌኤሻ"፣ ቆልሞ ሱጉያ ዔኪ ስኦሲም ዑሣ ዓኣዳ ዲማዳ ቤዜሎ ጌላኔ፤ ቆልሞኮ ዓሸካ ጋዓንቲ ጉርዶ ዙላ" ኬሲ" ሚቸንታኔ።

12 ዬያጉዲ ዬሱሴ ዳሮ"ኮ ፔ ሱጉያና ጎሞ ጌኤሻ"ኒ ካታሞኮ ዙላ" ኣይቦ" ማታሢ ዔኬኔ።

13 ዬያሮ ኑኡኒ ጉርዳፓ ዙሎ" ኬሰኪ፣ ዒዛ ባንሢ ዴንዶም፤ ዒዛና ዎላ" ቦሂንቲ፣ ቦሂንቲያ ኑዎ ዔካያ ማያም።

14 ዓይጎሪ ጌዔቲ ኑ ሃጊ ሙካ ካታሞ ካፓኣፓዓቲም ኣይካ ሳዓ ባይቁዎ ዶዲ ናንጋ ካታማ ኑኡኮ ባኣሴ።

15 ዓካሪ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ጋላታ ስኦሲም ዒንጎ ባኣዚ" ማሂ ቢያ ዎዴ ኑ ዒዛም ዒንጎም፤ ዬይያ ዒዛ ሱንያ ዛሎ" ኑ ዳንጎና ኑ ማርካዳ ጋላቶኬ።

16 ሃሣ ኮሺ ባኣዚ" ማዲሢና ዒንሢኮ ዓኣ ባኮ ማሌ" ዓሶም ጊሸኪ ዒንጊሢ ዎሊ"ፖቲ፤ ዓይጎሮ ጌዔቲ ስኦሲ ዎዛሳ ዒንጊያ ዬያጉዴ ዒንጊያ ማዔርሢሮኬ።

17 ዒንሢኮ ዓርሮ ማዔ ዓሶም ዓይሢንቲ፣ ዔያቶም ዎርቃያ ማዑዎቲ፤ ዓይጎሮ ጌዔቲ ዔያታ ማዳ ማዶ" ዛሎ" ማርጌና ዔያታ ስኦጪንታንዳያ ማዔሢሮ ዒንሢ ሸምፖ ዛሎ" ቢያ ዎዴ ዔያታ ዶዲ ማዳኔ፤ ዒንሢ ዔያቶም ዓይሢንታያ ማዔቲ ዔያታ ፔኤኮ ማዶ" ዎዛና ማዳንዳኔ። ያዲ ማዒባኣያታቲ ማዶ" ዔያቶኮ ስዩሢና ማዓንዳኔ፤ ዬይ ዒንሢም ጊኢጋዓኬ።

18 ኑም ሺኢቁዎቲ፤ ቢያ ጎይሢና ኮሺ ናንጊ ናንጋኒ ኮዓ፣ ጌኤሺ ማላሢ ኑኡኮ ዓኣሢ ኑ ዔራኔ።

19 ባሺ ዶዲ ዒንሢ ሺኢቃንዳጉዲ ታ ጋዓሢ ዑኬና ዒንሢ ኮይላ" ታ ማዒ ሙካንዳጉዲኬ።

ጋፒንሢ ሺኢጳሢ

20 ናንጊና ናንጎ ጫኣቁሞ ሱጉያና ማራቶኮ ዴኤፒ ሄንቃያ ማዔ ኑ ጎዳሢ ዬሱሴ ኣይባ"ፓ ዔቂሴ ኮሹሞኮ ስኦዛሢ፤

21 ዒዛ ማሊያ ኩንሣያ ዒንሢ ማዓንዳጉዲ ኮሺ ባኣዚ" ማዳያ ዒንሢ ማሆንጎ፤ ሃሣ ዒዛ ዎዛሳ ባኣዚ" ዬሱሰ ኪሪሰቶሴ ዛሎ"ና ዒ ኑ ጊዳ" ማዶንጎ፤ ዬሱሰ ኪሪሰቶሴም ናንጊና ቦንቾ ማያንጎ፤ ዓኣሜን።

13:11 ለዊ. ዓኬ 16፥27።

ጋፒንሢ ሓይሴ

22 ታ ዲሾንሦ! ታ ሚሾንሦ! ሃይ ታ ዲንሢሞ ፃኣፔ ከኢታ" ዳካ" ማዔሢሮ ሓያ ታኣኮ ዞሮ" ሃይሶ ገቢ" ዳንዳዒ ዲንሢ ዔካንዳፑዲ ታ ዲንሢ ሸኢቃኔ።

23 ኑ ዲሻሢ፣ ፃሞቴዎሴ ቴኡዞ ማኣራፓ ቡሊ "ንቴሢ ዲንሢ ዔራንዳፑዲ ታ ኮዓኔ፤ ሃሢ ዑከና ዒ ሃይካ ሙኩቶ ዒዛና ዎላ" ሙኪ ታ ዲንሢ ዛጋንዳኔ።

24 ዲንሢኮ ዓርኖና ፆኦሲም ዲማጄ ዓሶናም ቢያ «ኮሺዳ?» ጋዓኔ፣ ጎዑዎቴ። ዲፃሊያ ዓጮ"ይዳፓ ሙኪ፣ ታኣና ዎላ" ዓኣ ከሪሰቶሴ ጉሙርቃ ዓሳ «ኮሺዳ?» ዲንሢ ጋዓኔ።

25 ፆኦሲኮ ኮሹሞ ዲንገፃ ዲንሢ ቢያሢና ዎላ" ማፆንጎ።

Maale New Testament
The New Testament in the Maale language of Ethiopia
copyright © 2007 Bible Society of Ethiopia

Language: (Male)

Contributor: Bible Society of Ethiopia

Maale New Testament

by Bible Society of Ethiopia.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-05-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 May 2026 from source files dated 13 May 2025

48f5fdf1-90d6-5bff-b666-a2b8b5d20de1